

Metodika posudzovania vplyvov návrhov regulácií na úrovni územnej samosprávy

JEDNOTNÁ METODIKA
NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV
na úrovni regionálnej a miestnej samosprávy pri prijímaní materiálov
pre podnikateľské subjekty

Vypracovali: **Ing. Martin Lidaj**
 JUDr. Mgr. Tomáš Mészáros, PhD.
 JUDr. Petra Zvalová

Obsah

1	Jednotná metodika pre posudzovanie vybraných vplyvov ako nástroj lepšej regulácie: všeobecná charakteristika	4
2	Rámcový opis procesu prijímania právnych predpisov miestnou a regionálnou samosprávou.....	9
2.1	Aktuálny priebeh procesu prijímania právnych predpisov a iných materiálov miestnou a regionálnou samosprávou.....	9
3.1	Význam zavedenia procesov lepšej regulácie i na úroveň územnej samosprávy	15
3.2	Význam konzultácii s podnikateľským sektorom ako nástroj lepšej regulácie	17
3.2.1	Dôležitosť podnikateľov a ich význam.....	17
4	Návrh riešení <i>in abstracto</i> - teoretické aspekty	23
5	Návrh riešení <i>in concreto</i>	31

1 Jednotná metodika pre posudzovanie vybraných vplyvov ako nástroj lepšej regulácie: všeobecná charakteristika

Lepšia regulácia je slovným spojeným, ktoré intuitívne evokuje istý kvalitatívne pozitívnejší trend pri nastavovaní a prijímaní pravidiel. Zároveň je to ideál, ako aj (spoločenská) výzva na vytváranie takých pravidiel, ktoré budú spoločnosť formovať a posúvať vpred: „Regulácia je jedným z hlavných nástrojov, prostredníctvom ktorých sa verejné správy snažia podporiť hospodársku prosperitu, zlepšovať blahobyť a presadzovať verejný záujem. Dobré navrhnutá regulácia môže prinášať významné spoločenské a hospodárske výhody, ktoré prevyšujú náklady na reguláciu a prispievajú k sociálnemu blahu. Dôležitosť dobrej regulácie pre dobre fungujúce trhy a spoločnosti je zdôraznená predovšetkým v časoch inovácií, sociálnych zmien, environmentálnych výziev a pri hľadaní nových zdrojov rastu.“¹

Táto koncepcia je v teoretickej rovine vnímateľná na viacerých úrovniach, pričom na politickej úrovni je možné identifikovať dlhodobejšiu snahu o jej implementáciu.

Ako koncepčný model sa prvotne začal presadzovať na európskej úrovni, kde „program lepšej právnej regulácie zabezpečuje transparentnú tvorbu právnych predpisov EÚ založenú na faktoch na základe názorov tých, ktorých sa to môže týkať. Komisia neustále vyhodnocuje a zlepšuje právne predpisy EÚ, pričom sa zameriava na oblasti, v ktorých je to najdôležitejšie.“²

Iniciatíva Európskej komisie pre lepšiu reguláciu (*Better Regulation*), predtým tiež označovaná ako iniciatíva pre inteligentnú reguláciu (*Smart Regulation*), tvorila jeden z dôležitých nástrojov naplňovania cieľov Európskej únie súhrnne označovanej pod pojmom Stratégia Európa 2020.

Vo všeobecnosti Európska komisia poukazuje na nevyhnutnosť lepšej komunikácie so zainteresovanými stranami a širokou verejnosťou. Dobrá tvorba politiky totiž bezpochyby zahŕňa tých, ktorých sa rozhodnutia dotýkajú. Rovnako pre udržanie dôvery v Európsku úniu musia politiky Európskej únie zohľadňovať a odrážať hodnoty a záujmy občanov. Aktívna účasť zainteresovaných strán vrátane podnikov a občanov je nevyhnutná – najmä v časoch neistoty. Konzultácie by zároveň nemali predstavovať zbytočnú záťaž. Preto chce aj samotná Európska únia zainteresovaným stranám uľahčiť poskytovanie vstupných informácií prostredníctvom konzultácií.

Počas krízy napríklad zainteresované strany upozorňovali, že bolo pre nich ťažké prispieť v stanovených lehotách. V reakcii na to Európska komisia bezodkladne tam, kde to bolo možné, rozšírila verejné konzultácie a možnosti spätnej väzby pre iniciatívy, ktoré sa mali predložiť v roku 2020 alebo začiatkom roku 2021, a to až o 6 týždňov. V budúcnosti sa dokonca plánuje prijatie efektívnejšieho, inkluzívnejšieho a jednoduchšieho systému založeného na jedinej

¹ Odporúčania Rady OECD pre regulačnú politiku a vládnutie. (OECD, 2012). On-line dostupnosť: <https://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/OECD-Recommendation-Regulatory-Policy-and-Governance-Slovak.pdf> [dostupné dňa 29.8.2023]

² Lepšia právna regulácia: prečo a ako. On-line dostupnosť: https://commission.europa.eu/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation_sk [dostupné dňa 29.8.2023]

„výzve na predloženie dôkazov³“ a jasnejších prieskumoch, pričom budú rešpektované výsady sociálnych partnerov.

Snaha o prijímanie transparentnejšej, efektívnejšej a kvalitnejšej legislatívy existuje nielen na európskej úrovni, ale postupnými krokmi sa etabluje aj na národných úrovniach.

V súčasnosti stále existujú značné rozdiely v chápaní nástrojov lepšej regulácie v programoch Európskej únie (resp. Európskej komisie) a jednotlivých členských krajín EÚ. Napriek tomu väčšina krajín vychádza zo základnej sady metód a nástrojov, pričom sa prístupy následne líšia v spôsobe ich kombinácie a miere ich implementácie. Adresnosť a úspech nastavenia lepšej regulácie však signifikantne závisí od priestoru na prispôbenie administratívnych procesov realite miestnych špecifik. Zjednodušením postupov a znížením administratívneho zaťaženia vrátane zvýšenia digitalizácie, zlepšenia interakcií s podnikmi na miestnej úrovni a zníženia byrokracie, najmä v súvislosti s verejným obstarávaním, tak možno dosiahnuť významné zvýšenie efektívnosti.

Na Slovensku je agenda lepšej regulácie uplatňovaná od roku 2008, kedy sa gestorom tejto agendy stalo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „*Ministerstvo hospodárstva SR*“). Na národnej úrovni sa od roku 2010 (s podrobnejšími úpravami od roku 2016) uplatňuje najmä posudzovanie vplyvov pripravovaných regulácií, vrátane konzultácií s dotknutými stranami a čiastočne aj posudzovania alternatívnych riešení. Od roku 2021 je na Slovensku zavedený tzv. mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov (tzv. *1in2out*) a od roku 2022 je zavedené tzv. *ex post* hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí a ochrana pred neopodstatneným goldplatingom. Na regionálnej a miestnej úrovni absentujú všetky vyššie uvedené nástroje lepšej regulácie. Cieľom tejto metodiky je zaviesť v *ex ante* fáze posudzovanie vplyvov na regionálnej a miestnej úrovni a zlepšiť proces konzultácií a možnosti pripomienkovania všeobecne záväzných nariadení predovšetkým podnikateľskými ale i ďalšími dotknutými subjektami.

Prijímanie lepšej regulácie zo strany orgánov verejnej správy je dôležitým predpokladom aj pre zlepšovanie podnikateľského prostredia, ktoré je jednou z priorít Ministerstva hospodárstva SR. V záujme plnenia uvedenej priority Ministerstvo hospodárstva SR vytvorilo vo svojej vnútornej organizačnej štruktúre Odbor zlepšovania podnikateľského prostredia, ktorý spolu so Stálou pracovnou komisiou Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky plní funkciu gestora agendy lepšej regulácie.

V rámci tejto agendy využíva Ministerstvo hospodárstva SR v súčasnosti predovšetkým nasledovné nástroje:

- posudzovanie vybraných vplyvov (*Regulatory Impact Assessment - RIA*);
- meranie regulačnej záťaže podnikateľského prostredia;
- meranie administratívnych nákladov podnikateľského prostredia;
- príprava návrhov na znižovanie administratívneho zaťaženia podnikateľského prostredia.

Nosným dokumentom, určujúcim smerovanie agendy lepšie regulácie na Slovensku je RIA 2020 - Stratégia lepšej regulácie, ktorá bola schválená uznesením vlády Slovenskej republiky č. 32 z 24. januára 2018. Okrem tohto nástroja existuje aj ďalší významný metodický materiál,

³ „Dôkaz“ – ako rôzne zdroje údajov, informácií a znalostí vrátane kvantitatívnych údajov, ako sú štatistiky a merania, kvalitatívnych údajov, ako sú názory, vstupy zainteresovaných strán, závery hodnotení, ako aj vedecké a odborné rady.

na základe ktorého sa realizuje posudzovanie vplyvov prijímaných legislatívnych a nelegislatívnych materiálov - Jednotná metodika na posudzovanie vybraných vplyvov, ktorá bola schválená uznesením vlády Slovenskej republiky č. 24 zo 14. januára 2015 v znení uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 513 zo 16. septembra 2015, uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 76 z 24. februára 2016, uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 234 z 5. mája 2021 a uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 383 z 8. júna 2022 (ďalej len „Jednotná metodika“).

Jednotná metodika stanovuje postup ministerstiev, ostatných orgánov verejnej moci a združenia právnických osôb s účasťou Ministerstva hospodárstva SR, ktorého záujmom a poslaním je podpora a rozvoj malého a stredného podnikania v Slovenskej republike pri posudzovaní vplyvov (regulačného) materiálu na rozpočet verejnej správy, na podnikateľské prostredie, sociálnych vplyvov, vplyvov na životné prostredie, vplyvov na informatizáciu spoločnosti, vplyvov na služby verejnej správy pre občana a vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, ktorý bude predložený do medzirezortného pripomienkového konania a materiálu predloženého na rokovanie vlády Slovenskej republiky. Viac konkrétne, jednotná metodika upravuje

- záväzné procesné pravidlá a obsahové požiadavky uplatňované pri posudzovaní vybraných vplyvov, pri uplatňovaní mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov a pri ex post hodnotení;
- obsahové požiadavky pri vypracovávaní doložky vybraných vplyvov a analýz vplyvov;
- zásady a odporúčania pre posudzovanie vybraných vplyvov.

Jednotná metodika teda predstavuje jeden z nástrojov lepšej regulácie, keďže v podobe manuálu nastavuje a štandardizuje postupy, ktoré sa „aktivujú“ pri prijímaní materiálov, ktoré sú predložené do medzirezortného pripomienkového konania a/alebo na rokovanie vlády Slovenskej republiky. Rozsah pôsobnosti Jednotnej metodiky teda nepokrýva všetky úrovne normotvorby, ale pokrýva len jeden z úsekov formovania regulačného prostredia. Medzi oblasti regulácie, na ktoré sa Jednotná metodika nevzťahuje, je úroveň regionálnej a miestnej samosprávy. Na tejto úrovni sa však formuje nezanedbateľná miera regulácií, a to či už v rámci originálneho výkonu samosprávy, ako aj v rámci prijímania pravidiel pri výkone prenesenej štátnej správy obcami a vyššími územnými celkami.

Cieľom tohto dokumentu je prenos myšlienok a štandardov lepšej regulácie na vertikálnej úrovni o ďalšiu úroveň smerom „nadol.“ Analogicky k Jednotnej metodike, ktorá je koncepčným nástrojom lepšej regulácie na národnej úrovni, vznikol projekt smerujúci k vytvoreniu obdobných pravidiel na úrovni regionálnej a miestnej samosprávy.

Základnou ideou je skutočnosť, že normatívne pravidlá vytvárané na úrovni regionálnej a miestnej samosprávy takisto ovplyvňujú podnikateľské prostredie, pričom pri ich posudzovaní (či už *ex ante* ako aj *ex post*) nie sú momentálne stanovené žiadne zjednocujúce štandardy, ktoré by boli ukotvené v postupoch lepšej regulácie. Pokým sa na národnej/celoštátnej úrovni postupne vytvárajú mechanizmy, ktorých cieľom je transparentnejší a otvorenejší proces prijímania normatívnych pravidiel, tak na regionálnej/samosprávnej úrovni takáto tendencia absentuje. Pre orgány regionálnej a miestnej samosprávy v súčasnosti neplatí povinnosť zapojiť do tvorby všeobecných právnych predpisov dotknuté subjekty.

Predkladaný materiál je snahou o vytvorenie platformy, ktorá by poukázala na možné spôsoby, ako je aj na regionálnej/samosprávnej úrovni možné implementovať nástroje lepšej regulácie.

Obdobne ako aj v prípade Jednotnej metodiky, tak aj pri tomto metodickom dokumente je cieľom navrhnuť také postupy, ktoré by posilnili jednak komunikáciu medzi normotvorcom a podnikateľským sektorom, a zároveň by vytvorili priestor pre dôkladnejšie, komplexnejšie a reálnejšie posudzovanie vplyvov týchto „regionálnych/miestnych“ pravidiel na regulované prostredie.

Jednotná metodika na posudzovanie vybraných vplyvov na úrovni regionálnej a miestnej samosprávy (ďalej len „*Jednotná metodika pre RMS*“) je dokumentom, ktorý rámcovo čerpá inšpiráciu z existujúcej Jednotnej metodiky, avšak na rozdiel od nej nepredstavuje záväzné (interné) pravidlá, ale skôr odporúčania, ktoré najmä v rovine *de lege ferenda* načrtávajú možnosti ako v intenciách lepšej regulácie optimalizovať aj prijímanie pravidiel na regionálnej/samosprávnej úrovni.

V tomto zmysle sa v prípade Jednotnej metodiky pre RMS nejedná o priamo aplikovateľné pravidlá, ale skôr o podklad budúcej legislatívnej zmeny, ktorá by harmonizovala a zjednotila postupy na regionálnej a miestnej úrovni, pričom v prípade, ak by sa takáto legislatívna úprava realizovala, tak Jednotná metodika RMS obsahuje aj vzorové dokumenty (šablóny), ktoré by obce a vyššie územné celky mohli využívať v rámci novovytvorených procesov. Za týmto účelom bude pre samosprávy sprístupnená táto metodika na webovom sídle Ministerstva hospodárstva SR.

Jednotná metodika RMS nadväzuje na Jednotnú metodiku a jej zámerom je prispieť k nastaveniu procesu prijímania rozhodnutí tak, aby na úrovni samosprávy boli prijímané zodpovedné regulácie, tak, aby boli prospešné obe strany. Ak totiž budú na území územnej samosprávy úspešne podnikatelia podnikat', potom budú generovať zisk a odvádzať dane z ktorých potom môže územná samospráva financovať aktivity a územie bude všestranne prosperovať.

Rozsah uplatnenia navrhovaných postupov môže byť predmetom ďalšej diskusie – navrhované vylepšenia sú však dizajnované takým spôsobom, aby sa mohli uplatniť nielen pri prijímaní normatívnych pravidiel vo forme všeobecne záväzných nariadení, ale napríklad aj pri prijímaných iných strategických dokumentov.

Rovnako je možné uviesť, že táto metodika cieľi primárne na podnikateľské subjekty. Jej princípy sa pri úprave dajú použiť aj na iné, relevantné subjekty, ktoré môžu participovať na tvorbe normatívnych materiálov schvaľovaných obcami a vyššími územnými celkami.

Významný vplyv na aplikovateľnosť tejto metodiky má podoba slovenskej samosprávy, ktorá je determinovaná rozdrobenosťou na veľký počet malých obcí. Aj z tohto dôvodu je jedným z jej cieľov harmonizácia a zbližovanie procesov prijímania normatívnych pravidiel na regionálnej a lokálnej úrovni.

Záverom úvodnej kapitoly je možné zhrnúť, že Jednotná metodika pre RMS je nový dokument, ktorý má za cieľ priviesť nástroje lepšej regulácie do súčasného procesu tvorby a schvaľovania všeobecne záväzných nariadení na úrovni regionálnej a miestnej samosprávy. Touto metodikou sa na miestnej a regionálnej úrovni zavádza proces posudzovania vplyvov pripravovaných všeobecne záväzných nariadení a rozširuje sa proces konzultácií s podnikateľskými subjektami.

Jednotná metodika pre RMS má v porovnaní s Jednotnou metodikou (na národnej úrovni) špecifickú pôsobnosť - je koncipovaná pre samosprávne kraje, mestá a obce v takej miere, ktorá umožňuje jej úspešnú aplikáciu v praxi, pričom relevancia tejto metodiky spočíva v dvoch aspektoch: (i) formuluje konkrétne návrhy na zmenu súčasného legislatívneho stavu a následne, v prípade prijatia týchto zmien, (ii) prináša konkrétne praktické dokumenty (vzory a šablóny), ktoré môžu dotknuté subjekty (samosprávne kraje, mestá a obce) v rámci nových modifikovaných procesoch využívať.

2 Rámcový opis procesu prijímania právnych predpisov miestnou a regionálnou samosprávou

Problematika lepšej regulácie v súvislosti s prijímaním všeobecne záväzných právnych predpisov miestnou a regionálnou samosprávou (primárne všeobecne záväzných nariadení) je legislatívne upravená vo všeobecne záväzných právnych predpisoch, ktoré sú v gescii ministerstiev a ďalších ústredných orgánov štátnej správy, ale aj v práve Európskej únie (Európska charta miestnej samosprávy).

Cieľom metodiky a jej analýzy sú najmä tie právne predpisy, ktoré ustanovujú samospráve kompetencie alebo súvisia so zadanou oblasťou a z hľadiska výkonu samospráv v uvedených oblastiach sú hodné zreteľa.

Osobitne je vhodné upozorniť na základný rámec legislatívnej úpravy, ktorý je tvorený zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „*zákon o obecnom zriadení*“) a zákonom č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „*zákon o samosprávnych krajoch*“).

Ako už bolo v úvodnej kapitole tejto metodiky konštatované, v súčasnosti v podmienkach Slovenskej republiky chýba uplatnenie agendy lepšej regulácie na úrovni miestnej a regionálnej samosprávy. Na národnej úrovni je agenda lepšej regulácie realizovaná v kontexte ex ante posudzovania vplyvov (nová legislatíva) a v kontexte skúmania a odstraňovania už existujúcich regulácií – tzv. ex post hodnotenie. Jedine týmto prístupom je možné dosiahnuť reálne zníženie regulačného zaťaženia v oblasti podnikania. Na regionálnej a miestnej úrovni v súčasnosti sa neuplatňujú ex ante ani ex post nástroje lepšej regulácie.

2.1 Aktuálny priebeh procesu prijímania právnych predpisov a iných materiálov miestnou a regionálnou samosprávou

Dôležitou súčasťou ústavného zakotvenia právomocí obcí i vyšších územných celkov je normotvorba, tzn. tvorba všeobecne záväzných právnych predpisov. Ústava Slovenskej republiky v čl. 68 oprávňuje vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona obec a vyšší územný celok vydávať **všeobecne záväzné nariadenia** (ďalej aj ako „VZN“) v rámci originálnej pôsobnosti, ale aj na výkon úloh, ktoré boli krajom zverené v rámci preneseného výkonu štátnej správy.

Samosprávne kraje vydávajú všeobecne záväzné nariadenia prostredníctvom svojho zastupiteľského orgánu, ktorým je zastupiteľstvo samosprávneho kraja a obce prostredníctvom obecného zastupiteľstva. V rámci normotvorby sa prejavuje samosprávny charakter krajov a obcí keďže môžu rozhodovať o veciach ktoré patria do ich právomoci bez zákonného splnomocnenia. Zároveň v čl. 71 Ústavy Slovenskej republiky je definované, že keďže na obec a vyšší územný celok možno zákonom preniesť výkon určených úloh štátnej správy, pri výkone

štátnej správy môže obec a vyšší územný celok vydávať v rámci svojej územnej pôsobnosti na základe splnomocnenia v zákone a v jeho medziach všeobecne záväzné nariadenia. Ústava Slovenskej republiky tak zároveň dáva samospráve do rúk i reálny nástroj moci – a to v podobe oprávnenia vydávať VZN vo veciach, ktoré sa týkajú spravovania verejných vecí na lokálnej a regionálnej úrovni, a teda vlastne realizovania verejného záujmu.

Z terminologického hľadiska je vhodné v tomto bode uviesť, že pojem všeobecne záväzný právny predpis je najvšeobecnejšie označenie normatívnych právnych aktov, tzn. záväzných pravidiel, ktoré prijíma orgán verejnej moci s normotvornou pôsobnosťou. Medzi všeobecne záväznými právnymi predpismi patria aj všeobecne záväzné nariadenia (obcí a samosprávnych krajov), tzn. jedná sa o špecifický typ všeobecne záväzného právneho predpisu so zúženou miestnou (lokálnou) pôsobnosťou. Na úrovni obcí a samosprávnych krajov sa prijímajú aj iné záväzné dokumenty, ktoré však nemajú povahu všeobecne záväzných nariadení – príkladom môže byť územnoplánovacia dokumentácia obcí a zón, koncepcia rozvoja jednotlivých oblastí života obce alebo programu rozvoja bývania. Cieľom predkladanej metodiky je primárne optimalizovať procesy súvisiace s prijímaním všeobecne záväzných nariadení, avšak navrhované úpravy je následne možné analogicky aplikovať (za predpokladu ďalšej legislatívnej zmeny) aj na iné materiály schvaľované na regionálnej a miestnej úrovni.

Obec a kraj teda môže vo veciach územnej samosprávy vydávať všeobecne záväzné nariadenia, pričom toto nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom (§ 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení a § 8 ods. 1 zákona o samosprávnych krajoch).

Vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy (§ 6 ods. 2 zákona o obecnom zriadení).

Všeobecným predpisom, ktorý obsahuje proces prípravy všeobecne záväzného predpisu v kompetenciách obcí je zákon o obecnom zriadení. Ten vo svojom ustanovení § 6 ustanovuje spôsob schvaľovania a prípravy všeobecne záväzných nariadení obce, pričom ustanovuje aj možnosť fyzických a právnických osôb (verejnosti) v stanovenej lehote podať k návrhu všeobecne záväzného nariadenia pripomienky. Tieto pripomienky musia byť vyhodnotené ešte pred schválením všeobecne záväzného nariadenia – bližšie detaily aktuálnych spôsobov a foriem participácie na tvorbe všeobecne záväzných nariadení budú uvedené nižšie v texte tejto kapitoly. V prípade vyššieho územného celku túto problematiku upravuje zákon o samosprávnych krajoch).

Samotný normotvorný proces na úrovni obcí a samosprávnych krajov je možné rozdeliť do niekoľkých na seba nadväzujúcich etáp:

- I Príprava návrhu všeobecne záväzného nariadenia**
- II Zverejnenie návrhu a jeho verejné pripomienkovanie**
- III Prerokovanie a schvaľovanie návrhu**
- IV Publikácia schváleného všeobecne záväzného nariadenia**

I. Príprava návrhu všeobecne záväzného nariadenia

V súvislosti s prvou etapou (I) je možné uviesť, že neexistuje explicitná právna úprava tejto úvodnej časti normotvorného procesu. To však neznamená, že sa v praxi neuskutočňuje. Postup môže byť upravený v štatúte obce alebo v inom vnútornom predpise obce. Dôležité však je, aby bol návrh VZN vypracovaný v rámci zákonných kompetencií obce a/alebo samosprávneho kraja.

II. Zverejnenie návrhu a jeho verejné pripomienkovanie

V kontexte tejto metodiky a snahy o implementáciu nástrojov lepšej regulácie je osobitne dôležitá druhá etapa (II), a teda verejné pripomienkovanie návrhu. V tejto súvislosti platí, že návrh nariadenia zverejní obec jeho vyvesením na úradnej tabuli v obci najmenej 15 dní pred rokovaním obecného zastupiteľstva o návrhu nariadenia. Návrh nariadenia sa zverejní aj na internetovej adrese obce v tej istej lehote, ak ju má obec zriadenú, alebo iným spôsobom v obci obvyklým (§ 6 ods. 3 zákona o obecnom zriadení).

Uvedenú 15-dňovú lehotu je potrebné odlišiť od samotnej lehoty na pripomienkovanie materiálu, ktorá musí byť minimálne 10-dňová.

V súvislosti so samotným zverejnením návrhu je vhodné uviesť, že zákon priamo nedefinuje (a to ani rámcovo) termín „spôsob v obci obvyklý“ a definíciu ponecháva na obci. Obec môže definovať „spôsob v obci obvyklý“ napríklad v štatúte obce. Za spôsob v obci obvyklý možno považovať:

- oznámenie vyvesením na úradnej tabuli obce,
- oznámenie zverejnením na internetovej adrese obce (teda na webstránke obce, ak ju obec prevádzkuje),
- vyhlásenie oznámenia v obecnom rozhlase (ak v obci je prevádzkovaný obecný rozhlas a ak je tento prostriedok používaný obvykle na oznámenia určené obyvateľom),
- oznámenie v obecných novinách (ak ich obec vydáva a ak je tento prostriedok používaný obvykle na oznámenia určené obyvateľom),
- oznámenie v obecnej televízii (ak v obci je prevádzkovaná obecná televízia a ak je tento prostriedok používaný obvykle na oznámenia určené obyvateľom).

Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších právnych predpisov navyše zaväzuje povinné osoby predovšetkým zverejňovať základné a štandardné informácie o svojej činnosti automaticky tak, aby boli všeobecne prístupné, a tým zjednodušuje a sprehľadňuje najmä výkon verejnej správy. Tieto informácie sa majú zverejňovať na miestach, ktoré sú verejne prístupné, napríklad vývesky, brožúrky, ale aj spôsobom umožňujúcim diaľkový prístup k informáciám predovšetkým prostredníctvom siete internet. V režime miest a obcí sa zverejňovanie informácií realizuje na fyzických úradných tabuliach, elektronických úradných tabuliach alebo za predpokladu, že ho má zriadené na webovom sídle. Podľa §6 ods. 3 zákona o obecnom zriadení platí: „Návrh nariadenia, o ktorom má rokovať obecné zastupiteľstvo, zverejní obec jeho vyvesením na úradnej tabuli v obci najmenej 15 dní pred rokovaním obecného zastupiteľstva o návrhu nariadenia. Návrh nariadenia sa zverejní aj na webovom sídle obce v tej istej lehote“ a zároveň § 34 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-

Governmente) bližšie špecifikuje, že „Elektronická úradná tabuľa je elektronické úložisko, na ktoré sú zasielané a na ktorom sú zverejňované elektronické dokumenty, ak tak ustanovuje zákon.“

Dňom zverejnenia návrhu nariadenia začína plynúť **najmenej desaťdňová lehota**, počas ktorej fyzické osoby a právnické osoby môžu uplatniť pripomienku k návrhu nariadenia v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na obecnom úrade. Táto lehota, nesmie byť kratšia, môže byť len dlhšia, pričom lehotu na pripomienkovanie treba vždy určiť. Obec o dĺžke lehoty určenej na pripomienkovanie musí vždy informovať, a to najneskôr v deň zverejnenia návrhu nariadenia jeho vyvesením na úradnej tabuli v obci.

Pripomienkou možno v určenej lehote navrhnúť nový text alebo odporučiť úpravu textu, a to doplnenie, zmenu, vypustenie alebo spresnenie pôvodného textu. Z pripomienky musí byť zrejmé, kto ju predkladá. Na ostatné podnety nemusí navrhovateľ nariadenia prihliadať, a to najmä vtedy, ak nie sú zdôvodnené. Pre účely implementácie lepšej regulácie je vhodné uviesť, že sa jedná o „laické“ pripomienky – touto poznámkou nechceme uviesť, že sa jedná o neodborné pripomienky, ale chceme upozorniť na fakt, že sa jedná o pripomienky širokej verejnosti. Táto fáza teda vytvára platformu pre dialóg medzi normotvorcom (obcou/samosprávnym krajom), pričom do tejto diskusie môže vstúpiť nielen jednotlivý občan ako fyzické osoby, ale aj predstavitelia podnikateľského sektora. V záujme optimalizácie procesu pripomienkovania je žiaduce, aby mali pripomienkujúce subjekty (široká verejnosť) čo najširší rozsah informácií o navrhovanom VZN – z tohto dôvodu sa javí ako legitímna požiadavka už v tejto fáze požadovať od navrhovateľa vypracovanie dôvodovej správy a doložky vplyvov. Táto požiadavka je jedným z navrhovaných spôsobov optimalizácie v duchu princípov lepšej regulácie.

Obdobná úprava týkajúca sa pripomienok sa nachádza aj v zákone o samosprávnych krajoch v prípade schvaľovania všeobecne záväzných nariadení kraja. Zákon o samosprávnych krajoch ustanovuje tzv. spoločnú pripomienku pri tvorbe všeobecne záväzných nariadení. Podľa tohto ustanovenia fyzické osoby a právnické osoby, ktoré majú trvalý pobyt alebo sídlo na území samosprávneho kraja, môžu zaslať spoločnú pripomienku (ak ju podporí aspoň 200 fyzických osôb s trvalým pobytom v kraji alebo právnických osôb so sídlom v kraji a splnomocní spoločného zástupcu). Takáto pripomienka oprávňuje toho, kto ju podal dostať slovo na zasadnutí zastupiteľstva a samostatne túto pripomienku uviesť pred poslancami krajského zastupiteľstva v minimálnom časovom priestore 10 minút.

Vyhodnotenie pripomienok uskutoční navrhovateľ nariadenia s príslušnou komisiou, ak je zriadená. Vyhodnotenie obsahuje stručný obsah pripomienky, údaje o tom, kto predložil pripomienku, ktorým pripomienkam sa vyhovel alebo nevyhovel a z akých dôvodov. Vyhodnotenie pripomienok sa musí predložiť poslancom v písomnej forme najneskôr tri dni pred rokovaním obecného zastupiteľstva o návrhu nariadenia.

III. Prerokovanie a schvaľovanie návrhu

Vzhľadom k tomu, že zastupiteľstvo obce i priamo volený kolektívny orgán regionálnej samosprávy (zastupiteľstvo samosprávneho kraja) je kolektívnym rozhodovacím orgánom, rozhodnutia sú prijímané kolektívne na zasadnutiach obecného zastupiteľstva, resp. zastupiteľstvo samosprávneho kraja. Ide o formu uznesení, ktoré majú povahu nariadení

(vrátane všeobecne záväzných) alebo určujú úlohy výkonným, resp. kontrolným orgánom miestnej/regionálnej samosprávy. V prípade potreby sa môžu dotýkať aj agendy jednotlivých komisií obecného zastupiteľstva alebo obecnej rady v prípade, že je v danej obci zriadená. Okrem VZN schvaľujú obce a samosprávne kraje aj ďalšie typy materiálov, konkrétne sa jedná o uznesenia, strategické dokumenty a ďalšie materiály, ktorých schvaľovanie zastupiteľstvom je definované konkrétnou legislatívou prípadne iným predpisom.

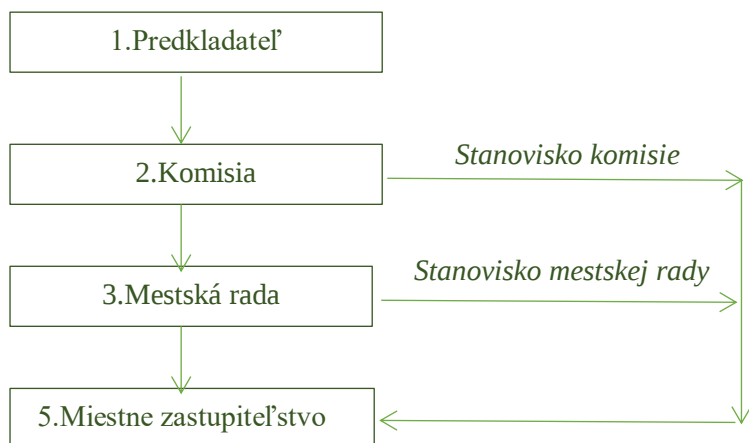
Obecné zastupiteľstvo rokuje vždy v zbore. Spôsobilé rokovať a uznávať sa je vtedy, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých poslancov. Na prijatie uznesenia obecného zastupiteľstva je v štandardných prípadoch potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov (pričom zákon ustanovuje aj špecifické situácie, kedy je toto kvórum vyššie) a prijatie nariadenia je potrebný súhlas trojpätinovej väčšiny prítomných poslancov.

Rokovania obecného zastupiteľstva sú zásadne verejné. Ak na rokovaní požiada o slovo poslanec Národnej rady Slovenskej republiky, poslanec Európskeho parlamentu, zástupca vlády alebo iného štátneho orgánu, slovo sa mu udelí. Môže sa udeliť aj ktorémukoľvek obyvateľovi obce.

Podrobné pravidlá o rokovaní obecného zastupiteľstva upravujú rokovacie poriadky obecných zastupiteľstiev.

Samotný proces, ktorý predchádza hlasovaniu o konkrétnych návrhoch VZN je v praxi komplexnejší a pre lepšiu ilustráciu najčastejšie využívaných procesných postupov uvádzame ilustratívne nasledovnú procesnú mapu:

Súčasný proces:



V rámci navrhovanej metodiky sa preferuje „vstúpiť“ do týchto zaužívaných procesov a vytvoriť takú schému, ktorá bude organickejšie zahrňovať do procesu aj podnikateľské subjekty (resp. ich zástupcov) – k tomuto návrhu je venovaná osobitná časť v ďalších kapitolách metodiky. Súčasný proces prebieha štandardne nasledovne:

1. **Predkladateľ** – predloží návrh. Je vhodné, ak má obec/samosprávny kraj interne zadefinované, kto návrh materiálu vypracúva (konkrétny útvar, oddelenie, organizácia, či iná rozpočtová organizácia a príspevková organizácia zriadená

obcou/mestom/krajom). Tento aspekt je dôležitý aj v kontexte navrhovaných úprav v tejto metodike – v súvislosti s navrhovanou povinnosťou vypracovať dôvodovú správu a doložky vplyvov;

2. **Komisia** (skladá sa z vybraných poslancov a odborníkov) návrh posúdi a vydá k nemu stanovisko. Existujú také komisie, ktoré si územná samospráva utvorí a v takom zložení, ako si ich zostaví. Toto sa rozhoduje po voľbách a je to v kompetencii každej samosprávy. Návrh materiálu spracovateľ predloží na posúdenie vecne príslušným komisiám. Po zapracovaní pripomienok vecne príslušných komisií, spracovateľ spolu s ich stanoviskami predloží návrh nariadenia na posúdenie legislatívno-právnej komisii a po jeho zosúladení s právnym poriadkom a medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky, smernicami (nariadeniami) Európskeho spoločenstva a Európskej únie, legislatívno-technickými pravidlami a vo väzbe na jazykovú a štylistickú správnosť navrhovateľ zabezpečí zverejnenie návrhu materiálu v súlade s platnou legislatívou.
3. **Mestská rada** (ak existuje skladá sa z predsedov všetkých komisií) návrh posúdi a vydá k nemu stanovisko
4. **Miestne zastupiteľstvo** – oboznámi sa s návrhom a stanoviskami všetkých komisií a mestskej rady a o návrhu sa hlasuje.

Schválené nariadenie (ako aj uznesenie obecného zastupiteľstva) podpisuje starosta najneskôr do 10 dní od ich schválenia obecným zastupiteľstvom.

IV. Publikácia schváleného všeobecne záväzného nariadenia

Schválené nariadenie sa musí vyhlásiť, pričom toto vyhlásenie sa vykoná vyvesením nariadenia na úradnej tabuli v obci najmenej na 15 dní. Účinnosť nadobúda pätnástym dňom od vyvesenia, ak v ňom nie je ustanovený neskorší začiatok účinnosti. Ak je to odôvodnené naliehavým verejným záujmom, možno v nariadení výnimočne ustanoviť skorší začiatok jeho účinnosti, najskôr však dňom vyhlásenia.

Vyvesenie nariadenia na úradnej tabuli v obci je podmienkou jeho platnosti; okrem toho sa nariadenie zverejní aj na webovom sídle obce.

Nariadenia musia byť každému prístupné na obecnom úrade obce, ktorá ich vydala.

3 Inšpirácie pre optimalizáciu procesu prijímania právnych predpisov miestnou a regionálnou samosprávou

Samospráva by mala pri snahe o reguláciu určitého problému vždy riadne zvážiť, či je možné danú problematiku riešiť i bez všeobecných záväzných právnych predpisov, a či je regulácia problému naozaj potrebná.

Rovnako OECD upozorňuje na skutočnosť, že v mnohých krajinách OECD majú práve subnárodné vlády (provincie alebo dokonca mestské samosprávy) silné regulačné právomoci. Práve subnárodné vlády často prijímajú nariadenia v oblastiach kritických pre bezpečnosť a blaho občanov, často vrátane zdravia, bezpečnosti na cestách a životného prostredia. Napríklad 76 percent emisií skleníkových plynov súvisiacich s energetikou pochádza z miest a povolenia pre zariadenia na výrobu čistej energie často zahŕňajú dodržiavanie miestnych povolovacích nariadení. Miestne a vládne orgány sú tiež často zodpovedné za poskytovanie regulačných služieb, ako je vybavovanie administratívy pri začatí nového podnikania, ako aj jej dodržiavanie a presadzovanie (napr. polícia, inšpekcie bezpečnosti práce).

Tento viacúrovňový charakter regulácie môže spôsobiť vážne ekonomické trenie. Podľa správy Conseil d'État vo Francúzsku, decentralizácia regulačných právomocí vedie k tomu, že občania a podniky musia zvládnuť viaceré úrovne byrokracie. Ešte horšie je, že nekoordinovaná regulácia môže spôsobiť prekryvanie alebo dokonca konflikty, ktoré znemožňujú spoločnostiam alebo občanom dodržiavať nariadenia. Rastúci súbor postupov na miestnej a regionálnej úrovni môže zmariť snahy o znižovanie byrokracie na národnej úrovni. Viacúrovňové riadenie priamo mení vzťahy verejnej správy s občanmi a podnikmi a ak je zle riadené, bude mať negatívny vplyv na ekonomický rast, produktivitu a konkurencieschopnosť.

3.1 Význam zavedenia procesov lepšej regulácie i na úroveň územnej samosprávy

OECD (2020c) vo svojej správe „*Regulatory Policy in the Slovak Republic*“⁴ upozorňuje, že podobne ako v iných krajinách v regióne, sú to práve vysoká úroveň decentralizácie pre poskytovanie administratívnych služieb, ako sú napr. stavebné povolenia, a zároveň malá veľkosť obcí, ktoré vytvorili mimoriadne odlišné prevádzkové prostredia pre podniky v celej krajine.

Cieľom lepšej regulácie je totiž najmä zabezpečiť, že:

- rozhodovanie je otvorené a transparentné;
- občania a zainteresované strany môžu prispievať počas celého procesu tvorby politiky a zákonov;
- vládne opatrenia (aj na úrovni lokálnych a regionálnych „vlád“ – samospráv) sú založené na dôkazoch a pochopení vplyvov;

⁴ On-line dostupnosť: https://www.oecd-ilibrary.org/governance/regulatory-policy-in-the-slovak-republic_ce95a880-en [dostupné dňa 29.8.2023]

- regulačné zaťaženie podnikov, občanov alebo verejnej správy je obmedzené na minimum.

Lepšia regulácia je teda základom pre realizáciu reforiem verejnej správy, vedie však aj k lepším ekonomickým výkonom.

V súčasnosti sa spôsoby zapájania relevantných aktérov v jednotlivých mestách a obciach na Slovensku líšia, je ale možné povedať, že majú spoločné hlavné črty. Napríklad v prípade občanov najčastejším prejavom participácie občanov na tvorbe verejných politík je **podieľanie sa na participatívnom rozpočte**. V tomto smere je vo všeobecnosti možné konštatovať, že mestá a obce ešte nemajú spracovaných veľa oblastí v participácii verejnosti, resp. určia len niekoľko, o ktorých sa bude ten-ktorý rok diskutovať. Spôsoby zapojenia zvyčajne potom predstavujú najmä organizovanie diskusií, na ktorých sú predkladané návrhy, o ktorých sa v konečnom dôsledku uskutoční verejné zvažovanie ako aj hlasovanie. Tieto návrhy môže predkladať prakticky každý, pričom je ale na zreteľ braná skutočnosť, či je predkladateľ obyvateľom daného mesta, pracuje v ňom apod. Predkladatelia sa so zainteresovanou verejnosťou združujú do skupín, ktoré spolu diskutujú a predkladajú argumenty. Na konečný výsledok podporenia projektov má potom vplyv ako verejné zvažovanie, tak i fyzické hlasovanie a elektronické hlasovanie. Podobné koncepcie angažovania občanov je možné badať v rôznom rozsahu stále vo viac mestách a obciach, avšak zatiaľ častokrát iba v podobe zapájania občanov na úrovni participatívneho rozpočtu.

Viaceré veľké samosprávy zároveň využívajú nástroje na úrovni participatívneho plánovania. Ide o prístup k správe vecí verejných, ktorý rešpektuje tri faktory: verejný záujem, politické rozhodnutie a odborné stanovisko. Dlhodobo sa tak snažia zapájať verejnosť napríklad do spoločných projektov, riešenia problémov a spracovania strategických materiálov. Pravidelne zisťujú názor verejnosti v anketách. Podporujú projekty zamerané na zvýšenie účasti verejnosti na verejnom živote, napríklad plánovanie niekoľkých lokalít v spolupráci s občanmi. Obyvatelia okolia dotknutého územia sú tak pozvaní na diskusiu o ďalšom využití konkrétneho územia, majú možnosť klásť otázky, či diskutovať čo zachovať, čo presunúť a čo odstrániť a prezentovať svoje názory. Organizujú sa workshopy, prebieha verejná diskusia, uskutočňujú sa odborné plánovacie stretnutia formou cykloprechádzky so zástupcami odbornej a organizovanej verejnosti, prebehajú napríklad výstavy fotografií a pripravovaných konceptov štúdií a verejnosť je zapájaná prostredníctvom dotazníkov, ktorých výsledky sú spracovávané do výslednej správy s odporúčaniami verejnosti.

Je však potrebné si uvedomiť, že tento sumár popisuje situáciu len v niektorých najväčších samosprávach na Slovensku a vo všeobecnosti je potrebné brať do úvahy skutočnosť, že **súčasná prax ukazuje na potrebu viac informovať stakeholderov o konkrétnych procesoch a zároveň im poskytnúť viacero inštitucionalizovaných práv**, ako výrazne odporúča aj samotná Európska komisia.⁵

⁵ Význam úlohy priamej demokracie na výkone samosprávy je zdôraznený aj v dokumente Rady Európy zo 16.11.2009 – Dodatkový protokol k Európskej charte miestnej samosprávy o práve účasti na záležitostiach miestnych orgánov. V čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu sa zmluvné strany vyzývajú aby bolo každému v ich jurisdikcii poskytnuté právo zúčastňovať sa na záležitostiach miestnych orgánov. Dostupné na internete: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/207> [dostupné dňa 29.8.2023]

3.2 Význam konzultácií s podnikateľským sektorom ako nástroj lepšej regulácie

Konzultačné nástroje na zapojenie dotknutých subjektov sú základným pilierom programov lepšej regulácie. Hoci otvorenosť procesu tvorby verejnej politiky (t. j. možnosť vidieť a komentovať legislatívne návrhy) sa podľa prieskumu OECD výrazne zlepšila stále je priestor na zlepšovanie predovšetkým v plánovacej fáze regulácií, aby sa plne využil potenciál konzultácií. Inými slovami, vlády sa nemajú spoliehať len na pasívne nástroje informovania a umožnenia participácie, ale mali by využiť aktívne nástroje tzv. „spoluvotvorby“ regulácií, ako je napr. aktívne vyhľadávanie dotknutých subjektov i v regiónoch. Inými slovami pri konzultačných nástrojoch je dôležité nespoliehať sa na typické skupiny dotknutých subjektov, ktoré prejavujú záujem alebo sa nachádzajú v blízkosti ale je dôležité aktívne vyhľadávať a využívať moderné nástroje (napr. focusové skupiny). Pri tomto nástroji je potrebné si uvedomiť, že konzultačný proces je cenným zdrojom dát a informácií, ak je vykonaný v súlade s dobrou praxou.

3.2.1 Dôležitosť podnikateľov a ich význam

Súkromný sektor je súbor jednotlivcov, skupín alebo organizácií, ktorých vlastníctvo nie je v rukách štátu. Je to nepochybne veľmi dôležitý atribút v štáte. Bez podnikateľov a ich podnikov by nebol zabezpečený hospodársky rast. Súkromný sektor v sebe zahŕňa viacero subjektov. Medzi ne možno začleniť aj súkromné školské zariadenia, ktoré musia zabezpečiť financie z iných zdrojov ako zo štátu. Vzdelávanie je dôležitou súčasťou budovania zdravej občianskej a gramotnej spoločnosti. Ďalším subjektom sú zdravotnícke súkromné zariadenia, za ktorých služby si pacient musí priplatiť, avšak oproti verejným poskytovateľom zdravotnej starostlivosti sú väčšinou omnoho modernejšie vybavené a poskytuje sa v nich špičková zdravotná starostlivosť.

Súkromný sektor v sebe zahŕňa širokú škálu všetkého, čo nie je vo vlastníctve štátu. Jeho význam je nesporný. Medzi hlavné funkcie tohto sektora patrí:

- generovanie pracovných miest
- vyrábanie produktov a poskytovanie služieb
- podporovanie príťažlivosti kapitálu
- inovovanie nových metód a procesov
- spolupráca prostredníctvom zákonných procesov so štátom

Súkromný sektor vytvára pracovné miesta, a tým sa znižuje počet ľudí, ktorí žijú na hranici chudoby. Tým sa zvyšuje životná úroveň, čo vedie k dlhodobému rozvoju krajiny. Tvorbou pracovných miest sa priamo podporuje trhové hospodárstvo v krajine. Význam mikro, malých či stredných podnikov nemožno spochybniť. Je teda nevyhnutné, aby boli vnímané pre verejný priestor ako príťažlivý partner pre komunikáciu a vzájomný dialóg. Z tohto dôvodu je dôležité rozvíjať možnosti spolupráce avytvárať priestor pre vhodný systém spolupráce medzi samosprávami a súkromným sektorom.

Komunikácia je základom každej dobrej spolupráce. Ak absentuje, nedá sa pracovať na skvalitnení životného priestoru pre ľudí. Nedá sa zlepšovať verejné prostredie, kvalita života či rozvíjať občianska spoločnosť. Lídri si musia byť vedomí výhod spolupráce a participácie samospráv so súkromným sektorom.

Je potrebné nastaviť určitý štandard komunikácie, ktorý bude nezávislý od osoby primátora či starostu, resp. od obsadenia vrcholového manažmentu či vedenia firiem. Je potrebné stanoviť a zaviesť systém, ktorého cieľom bude neustála komunikácia medzi oboma partnermi. Medzi možné riešenia prichádzajú do úvahy viaceré atribúty, ktoré by mohli naštartovať nové nástroje pre komunikáciu, ktorá by slúžila pre zlepšovanie verejného prostredia.

Najdôležitejšie je zabezpečenie rovnosti príležitostí. Nesmie prichádzať k preferovaniu určitej časti podnikateľov, ktorá je „spriaznená“ s vedením mesta. Každý podnikateľ v meste či obci by mal mať možnosť zapojiť sa v prípade záujmu do komunikácie so samosprávou. Dôležitým faktorom je pomerné zastúpenie mikro, malých či stredných podnikov a veľkých hráčov. Všetci totiž zohrávajú dôležitú úlohu pri tvorbe životného priestoru v mestách.

Za účelom zisťovania informácií sa naplánovali v rámci realizácie projektu stretnutia samospráv s podnikateľmi v piatich mestách na Záhori. Regionálna blízkosť a pôsobenie podnikateľov vo viacerých týchto mestách prispeli k možnosti lepšieho porovnania. V dvoch mestách sa okruhly stôl neuskutočnil, v každom z iných dôvodov. Vo všetkých samosprávach sa realizoval navyše prieskum, ktorý bol anonymný.

Z uskutočnených stretnutí a prieskumov vzišli tieto výstupy:

1. Podnikatelia sa cítia byť nedostatočne informovaní zo strany samospráv.
2. Súkromný sektor nemá často možnosť komunikovať so samosprávami.
3. Samosprávy neparticipujú so súkromným sektorom na skvalitnení životného priestoru.

Z týchto skutočností možno usúdiť, že komunikácia a spolupráca so súkromným sektorom nie je dostatočná a treba ju začať vytvárať a realizovať.

Spolupráca medzi samosprávami a súkromím sektorom je potrebná a žiadúca. Výhody sú na oboch stranách. Samospráva má zdravé mesto nielen z výberu daní, ale najmä zamestnanosťou svojich občanov. Podnikatelia pri efektívnej komunikácii so samosprávami môžu dopomáhať k skvalitneniu životného priestoru a k rozvoju občianskej spoločnosti. Iniciatíva by však mala začať vždy zo strany samospráv. Je to jedna z jej úloh.

Pre podnikateľa je prvoradé zabezpečenie chodu firmy (-iem), ochrana zamestnancov, vytváranie kvalitných podmienok pre prácu, komunikácia s dodávateľmi a odberateľmi, nastavenie a realizácia správnej stratégie podnikania, prieskum trhu, marketing, investície a pod. Zabezpečenie týchto spomínaných bodov je pre podnikateľov najdôležitejšie. Sú nevyhnutné pre rozvoj firiem. Firmy však majú záujem podieľať sa aj na zlepšovaní úrovne verejného života. Či už pre spokojnosť zamestnancov, ich kvality života, ich vzdelávania, kultúrneho a športového vyžitia, pre marketingové účely a pod.

Samosprávy by okrem vytvárania podmienok pre podnikateľov pri rozvoji firiem mali vytvárať aj platformu a priestor na spoluprácu pri rozvoji spoločnosti. Transparentná komunikácia by mohla dopomôcť k zefektívneniu a k skvalitneniu života v mestách a obciach.

Mestá a obce však podľa zástupcov súkromného sektora vo väčšine nedostatočne informujú o svojich zámeroch a aktivitách. Nevytvárajú možnosti pre formát spolupráce a z tohto dôvodu sa nemôže rozvíjať občianska spoločnosť v takej miere, ako je tomu vo vyspelejších ekonomikách. Samosprávy zapojené do projektu si potenciál zlepšenia uvedomujú a situáciu chcú zlepšiť. V konečnom dôsledku z toho budú profitovať predovšetkým ony.

Partnerstvo je potrebné chápať ako široko koncipovanú spoluprácu medzi rozmanitými subjektmi, v rámci trojsektorového zoskupenia spoločnosti, ktoré majú ambície participovať na regionálnom a miestnom rozvoji. Partnerstvo je nástrojom hospodárskej a sociálnej politiky a pochopením potreby spájania sa ľudí a organizácií pre naplnenie cieľov, na ktorých majú záujem.

Dobré partnerstvo (nielen) medzi verejným a súkromným sektorom prináša zlepšenie kvality života obyvateľov a príťažlivosti obce. Jeho výhodami sú predovšetkým:

- zainteresovanie viacerých partnerov do rozvoja obce a regiónu a docielenie konsenzu a podpory programov rozvoja,
 - komplexnejšie využívanie odborných kapacít v danom území pri tvorbe a realizácii programových dokumentov a zámerov,
 - zistenie reálnych rozvojových potrieb a možností zapojenia zdrojov (finančných, materiálnych, personálnych) pre manažment a realizáciu týchto zámerov,
 - vyššia miera legitímnosti a transparentnosti rozhodovania orgánov verejnej správy,
 - možnosť posilňovania inovačných procesov a získavania zručností aj mimo organizačného rámca jednotlivých inštitúcií,
 - väčší objem finančných zdrojov pre realizáciu projektov a rozvojových zámerov.
- Proces spolupráce je možné rozdeliť do štyroch krokov:

1. započatie spolupráce – na začiatku, keď sa organizácia, inštitúcia alebo neformálna
2. spoločné plánovanie a rozhodovanie
3. realizácia dohody
4. monitorovanie, hodnotenie a spätné preverovanie napĺňania dohody.

Predpokladom pre spoluprácu je komunikácia, resp. platforma komunikácie. Mala by byť:

- otvorená a transparentná - zapojenie podnikateľských subjektov do spoločnej komunikácie by malo byť prístupné všetkým, ktorí prejavia záujem. „Pozvanie“ by mala iniciovať samospráva;
- inštitucionalizovaná – platforma spolupráce s danými pravidlami;
- Nezávislá – eliminácia potencionálnemu prvku „osobného“ vplyvu jedného človeka, implementácia do systému a miestnej tradície

V roku 2021 realizovala Podnikateľská aliancia Slovenska (PAS) s podporou CIPE (Center for International Private Enterprise) projekt na zlepšenie komunikácie medzi mestom Prievidza a miestnymi podnikateľmi. V roku 2022 pripravila PAS ďalší projekt, v rámci ktorého bol záujem výstupy a závery overiť, resp. zvýšiť ich relevantnosť. Projekt s rovnakým zámerom – zlepšiť komunikáciu medzi miestnou samosprávou a podnikateľmi – bol v roku 2022 nazvaný

Public Private Dialogue a rozšírený na päť zapojených samospráv. Zapojili sa mestá Holíč, Senica, Skalica, Šaštín – Stráže a Brezová pod Bradlom.

Hlavnými cieľmi tohto projektu bolo:

- zlepšenie komunikácie medzi verejným a súkromným sektorom
- rozvoj spolupráce
- eliminácia animozít medzi zástupcami verejného a súkromného sektora so zameraním na transparentnosť a rovnosť príležitostí
- vytvorenie „kódexu komunikácie“ medzi verejným a súkromným sektorom
- zvýšenie transparentnosti samospráv
- zdieľanie skúseností so zahraničnými partnermi

Zámerom projektu bolo nájsť odpovede na otázky:

Aká je súčasná úroveň komunikácie?

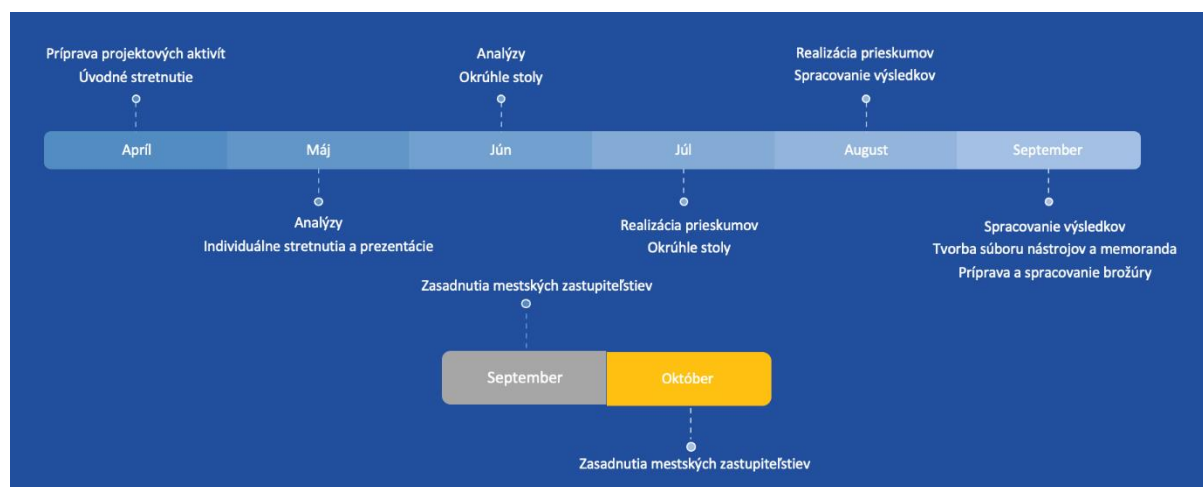
Sú obe strany spokojné so súčasným stavom?

Aké očakávania má samospráva od podnikateľov?

Aké očakávania majú podnikatelia od samosprávy?

Čo by sa malo zlepšiť?

Samotný projekt bol realizovaný v nasledovných etapách (2022):



Súčasťou projektu boli nasledovné konkrétne aktivity:

- úvodné stretnutie predstaviteľov piatich samospráv s PAS a CIPE
- podpis Memoranda o spolupráci
- analýza prostredia a existujúcich prvkov komunikácie
- individuálne rozhovory s biznis sektorom a samosprávou
- spoločný okrúhly stôl s predstaviteľmi samosprávy a súkromného sektora
- prieskumy
- analýza získaných informácií
- návrh nástrojov vzájomnej komunikácie/spolupráce

S cieľom zvýšenia počtu vstupných informácií boli v každom meste okrem okrúhlych stolov zrealizované anonymné prieskumy medzi podnikateľmi. Formou dotazníkov boli požiadaní o odpovede podnikatelia, ale i samospráva. Okrúhlych stolov sa celkovo zúčastnilo 45 podnikateľských subjektov. Na diskusiu boli prizvaní najmä veľkí zamestnávateľia a väčšie spoločnosti. Prieskumy boli zrealizované aj medzi živnostníkmi či menšími firmami. Do prieskumov sa zapojilo 65 respondentov.

PODNIKATELIA

Q1: Ako ste spokojní s kvalitou a dostupnosťou informácií relevantných pre Vaše podnikanie, ktoré poskytuje mesto podnikateľom?

Q2: Aké informácie, ktoré mesto poskytuje, resp. by malo poskytovať, sú z hľadiska Vášho podnikania pre Vás dôležité?

Q3: Ak by mesto zvažovalo možnosti zlepšenie komunikácie k podnikateľom, čo by ste jeho predstaviteľom odporučili?

Q4: Aký je pre Vás najpohodlnejší spôsob prijímania informácií od mesta?

SAMOSPRÁVA

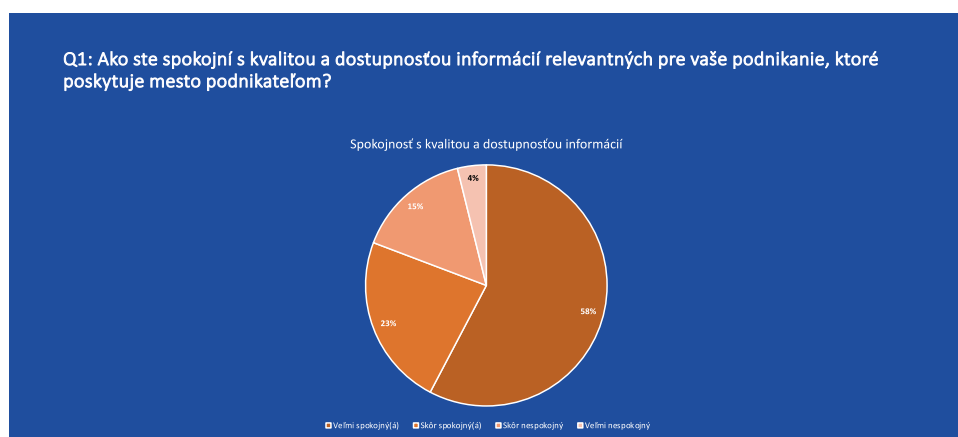
Q1: Ako ste spokojní s kvalitou poskytovaných informácií relevantných pre podnikateľov?

Q2: Aké informácie, ktoré mesto poskytuje sú podľa Vás pre podnikateľov dôležité? (poradie)

Q3: Zvažuje mesto možnosti zlepšenia komunikácie k podnikateľom? Aké?

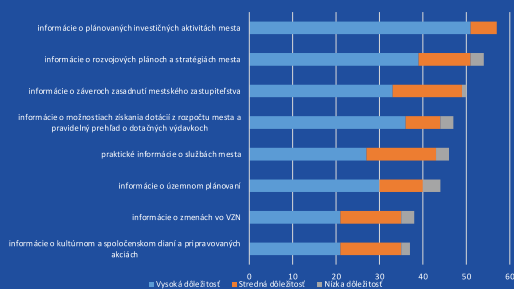
Q4: Aký je pre vás najpohodlnejší spôsob poskytovania informácií?

VÝSLEDKY PRIESKUMOV



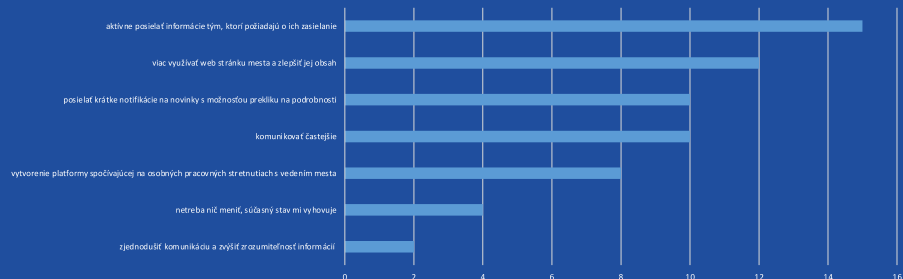
Q2: Aké informácie, ktoré mesto poskytuje, resp. by malo poskytovať, sú z hľadiska vášho podnikania pre vás dôležité?

Podnikateľmi požadovaný druh informácií



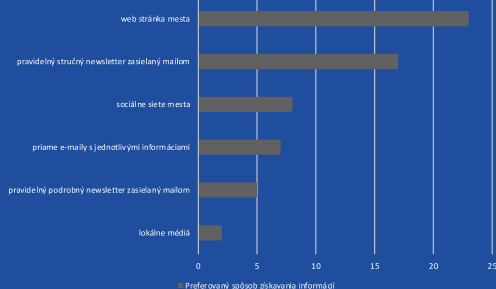
Q3: Ak by mesto zvažovalo možnosti zlepšenia komunikácie s podnikateľmi, čo by ste jeho predstaviteľom odporučili?

Ako zefektívniť komunikáciu



Q4: Aký je pre vás najpohodlnejší spôsob prijímania informácií od predstaviteľov mesta?

Preferovaný spôsob získavania informácií



Medzi konkrétne výstupy opisovaného projektu, ktoré sú aj vhodným inšpiračným zdrojom pre predkladanú metodiku, patria:

- prerokovanie a vzatie na vedomie, tzn. „prihlásenie sa“ ku „Kódexu komunikácie“ mestskými zastupiteľstvami v piatich mestách
- súbor nástrojov komunikácie ako pomôcka na zavedenie najlepšie hodnotených riešení a odporúčaní pre zlepšenie spolupráce verejného a súkromného sektora
- zvýšenie participácie súkromného sektora na verejnom živote
- vytvorenie platformy pre spoluprácu
- podpora mimovládnych organizácií

4 Návrh riešení *in abstracto* - teoretické aspekty

V rámci problémov načrtnutých v predošlých kapitolách tejto metodiky sa uvádzajú konkrétne návrhy na riešenie:

1) Zriadenie Rady podnikateľov

Podľa § 10 ods. 2 zákona o obecnom zriadení môže obecné zastupiteľstvo zriaďiť alebo zrušiť podľa potreby stále alebo dočasné výkonné, kontrolné alebo poradné orgány. Zákon aj príkladmi uvádza, že sa jedná najmä o:

- obecnú radu,
- komisie,
- obecný mládežnícky parlament,
- radu seniorov.

Navrhuje sa, aby v zákone o obecnom zriadení bola uvedená aj možnosť vytvoriť Radu podnikateľov. Dôvodom takejto skutočnosti je fakt, že normotvorba obce a celkové aktivity obce vo veľkej miere vplývajú najmä na podnikateľov, ktorí vytvárajú pracovné miesta v obci či zamestnávajú obyvateľov obce. Zámerom je, aby rada podnikateľov konzultovala s vedením obce najmä návrhy všeobecne záväzných nariadení majúcich vplyv na podnikateľské prostredie, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce majúcu vplyv na podnikateľské prostredie, zmenu územného plánu majúcu vplyv na podnikateľské prostredie, plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja v častiach, v ktorých má vplyv na podnikateľské prostredie, memorandá o spolupráci majúce vplyv na podnikateľské prostredie v obci a pod. Nejde o výpočet taxatívny, iba exemplifikatívny.

Rešpektujúc systematiku zákona o obecnom zriadení má byť zriadenie Rady podnikateľov dobrovoľné, rovnako ako je to v prípade obecnej rady, komisie, obecného mládežníckeho parlamentu či rady seniorov. Zákon o obecnom zriadení bližšie upravuje obecnú radu (§ 14) a komisie (§ 15), neupravuje však obecný mládežnícky parlament či radu seniorov.

Je na zvážení, akú právnu úpravu zvoliť v prípade zriadenia rady podnikateľov.

Prvou možnosťou je novelizovať § 10 ods. 2 zákona o obecnom zriadení a iba demonštratívne uviesť, že obecné zastupiteľstvo môže zriaďiť aj radu podnikateľov. Do dôvodovej správy sa môže uviesť zámer zákonodarcu a vysvetliť dôvody, prípadne bližšiu charakteristiku rady podnikateľov bez toho, aby sa novelizoval zákon o obecnom zriadení v iných častiach. Takéto riešenie by postavilo radu podnikateľov na „rovnakú“ úroveň ako je rada seniorov či obecný mládežnícky parlament, t. j. bez bližšej právnej úpravy. Výhodou takejto právnej úpravy je široká miera prispôsobenia fungovania rady podnikateľov v tej-ktorej obci vzhľadom na špecifiká, veľkosť obce či aktuálnu situáciu.

Druhou možnosťou je upraviť zákon o obecnom zriadení na viacerých miestach, konkrétne sa to týka § 10 ods. 2 zákona o obecnom zriadení (rovnako ako v prvom prípade) a súčasne vytvoriť napr. nový § 15a, ktorý by vrátane nadpisu znel „§ 15a Rada podnikateľov“ a bližšie by charakterizoval túto radu v nasledovných bodoch:

- základné údaje – obecné zastupiteľstvo môže zriaďiť radu podnikateľov ako svoje stále alebo dočasné poradné a iniciatívne orgány vo veciach vplyvu obce na podnikateľské prostredie.
- členstvo – členom rady podnikateľov môže byť podnikateľ, ktorý:
 - prevádzkuje podnik na území obce, alebo
 - má sídlo alebo miesto podnikania na území obce, prípadne
 - zamestnáva XY ľudí, ročný obrat je XY eur
- počet – rada podnikateľov má najmenej troch členov,
- podmienky fungovania – ak je iniciatíva zo strany občianskej (podnikateľskej) verejnosti, zastupiteľstvo by sa tým malo zaoberať a prijať odôvodnené uznesenie o (ne) vzniku rady, prípadne pripraviť takú právnu úpravu, aby rada vznikla vždy, prípadne vždy za splnenia určitých podmienok; rovnako je možné upraviť zánik rady (zanikne, ak 12 mesiacov nezasadá alebo sa nezúčastňuje rokovaní a pod.).
- štatút – bližšie fungovanie rady podnikateľov určí štatút, ktorý schvaľuje obecné zastupiteľstvo, pričom by mala byť povinnosť mať tajomníka rady.

S cieľom prispôsobiť a umožniť zriadenie Rady podnikateľov v čo najväčšom počte obcí vyhodnotili tvorcovia tejto metodiky ako najoptimálnejšiu možnosť č. 1, t. j. len všeobecnú zmenu právnej úpravy v § 10 ods. 2 zákona o obecnom zriadení. Legislatívny návrh v takomto znení je prílohou tejto metodiky. Odporúča sa, aby si každá Rada podnikateľov bližšie upravila svoju pôsobnosť, ciele, činnosť, členstvo a ostatné skutočnosti v štatúte rady podnikateľov, ktorého vzor je taktiež prílohou tejto metodiky.

Je dôležité uviesť, že vzhľadom na charakter rady podnikateľov a berúc do úvahy názory a pripomienky starostov obcí, primátorov miest a poslancov obecných/mestských zastupiteľstiev prezentovaných na seminári určeného pre územnú samosprávu: Zlepšovanie podnikateľského prostredia na Slovensku a hodnotenie politik uskutočneného dňa 20. júla 2023 v kúpele Smrdáky, zriadenie Rady podnikateľov má prínos pre väčšie obce, resp. mestá.

Vyhlásenie obce za mesto upravuje § 22 ods. 1 zákona o obecnom zriadení.

Národná rada Slovenskej republiky môže vždy k 1. januáru na návrh vlády vyhlásiť za mesto obec, ktorá

- a) je hospodárskym, administratívnym a kultúrnym centrom alebo centrom cestovného ruchu, alebo kúpeľným miestom,
- b) zabezpečuje služby aj pre obyvateľov okolitých obcí,
- c) má zabezpečené dopravné spojenie s okolitými obcami,
- d) má aspoň v časti územia mestský charakter zástavby,
- e) má najmenej 5 000 obyvateľov.

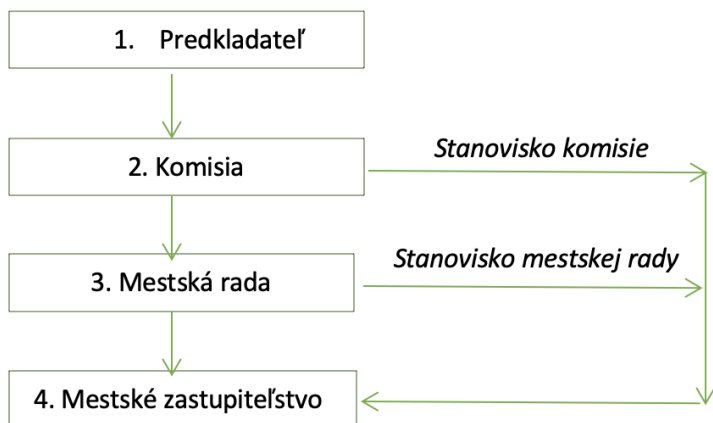
Zákon v odseku 2 hovorí aj o tom, že podmienka 5 000 obyvateľov obce nemusí byť splnená a napriek tomu obec môže byť vyhlásená za mesto, ak je to opodstatnené vzhľadom na splnenie ostatných predpokladov.

V nadväznosti na uvedené je štatút rady podnikateľov prispôsobený pre potreby mesta, nie obce (aj keď samozrejme aj v obciach sa rada podnikateľov môže zriaďiť). Z toho dôvodu možno vo

vzorovom štatúte Rady podnikateľov nájsť pojmy ako mestské zastupiteľstvo, primátor mesta, mestská rada, a pod.

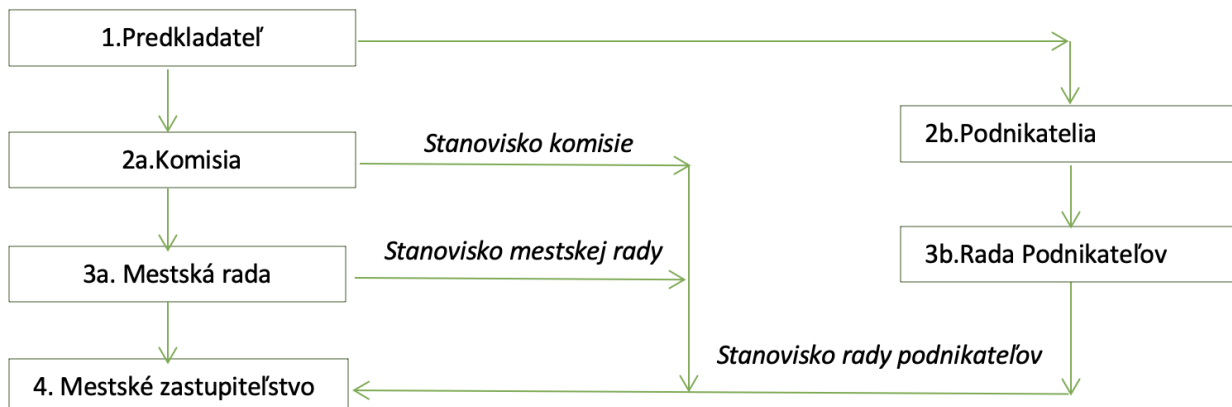
V nasledovnej časti sa uvádza procesná mapa znázorňujúca postavenie rady podnikateľov v kontexte vydávania stanovísk poradných orgánov zastupiteľstva.

Súčasný proces:



5. **Predkladateľ** – predloží návrh materiálu, o ktorom má rokovať zastupiteľstvo.
6. **Komisia** (skladá sa z vybraných poslancov a ďalších osôb zvolených zastupiteľstvom) návrh posúdi a vydá k nemu stanovisko. Existujú také komisie, ktoré si územná samospráva utvorí a v takom zložení, ako si ich zostaví. Toto sa rozhoduje po voľbách a je to v kompetencii každej samosprávy.
7. **Mestská rada** (ak existuje, skladá sa z poslancov s prihliadnutím na zastúpenie politických strán, politických hnutí a nezávislých poslancov v zastupiteľstve) návrh posúdi a vydá k nemu stanovisko.
8. **Mestské zastupiteľstvo** – oboznámi sa s návrhom a stanoviskami všetkých komisií a mestskej rady a o návrhu hlasuje.

Navrhovaný proces:



1. **Predkladateľ** – predloží návrh materiálu, o ktorom má rokovať zastupiteľstvo.
2. Materiál je zaslaný:
 - a. **Komisii** (skladá sa z vybraných poslancov a ďalších osôb zvolených zastupiteľstvom), ktorá návrh posúdi a vydá k nemu stanovisko.
 - b. **Podnikateľom** – všetci podnikatelia podnikajúci na území samosprávy majú možnosť byť informovaní a konzultovať materiály s vplyvom na podnikateľské prostredie. Ak majú záujem, môžu sa združiť do Rady podnikateľov.
3. Materiál je zaslaný:
 - a. **Mestskej rade** (ak existuje, skladá sa z poslancov s prihliadnutím na zastúpenie politických strán, politických hnutí a nezávislých poslancov v zastupiteľstve), ktorá návrh posúdi a vydá k nemu stanovisko.
 - b. **Rade podnikateľov** (bude sa skladat' z vybraných podnikateľských subjektov na území samosprávy), ktorá návrh posúdi a vydá k nemu stanovisko. Rada podnikateľov sa vyjadruje najmä k vplyvu materiálu na podnikateľské prostredie.
4. **Mestské zastupiteľstvo:**
 - a. v prípade, ak má Rada podnikateľov pripomienky k návrhu, pozve zástupcu rady (predsedu), aby sa zúčastnil zasadnutia mestského zastupiteľstva.
 - b. oboznámi sa so:
 - samotným materiálom,
 - stanoviskami všetkých komisií,
 - stanoviskom mestskej rady,
 - stanoviskom Rady podnikateľov, pričom zástupcovia Rady majú právo na zasadnutí vystúpiť a predniesť svoje pripomienky.
 - c. hlasuje o prijatí návrhu materiálu, resp. jeho dopracovaní, doplnení, a podobne.

Aby bolo možné, resp. ľahšie či zrozumiteľnejšie identifikovať, či materiál predkladaný na rokovanie zastupiteľstva má vplyv na podnikateľské prostredie a teda má byť zaslaný na prerokovanie aj Rade podnikateľov, navrhuje sa dokladať k materiálom legislatívnej povahy vypracovanú doložku vybraných vplyvov.

2) Vypracovať doložku vybraných vplyvov a analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie

Doložka vybraných vplyvov a analýzy vybraných vplyvov ako hlavné dokumenty posudzovania vplyvov pripravovaných regulácií sú dôležitými nástrojmi informovania verejnosti o pripravovaných reguláciách a rozhodovania založenom na faktoch. Mali by a mnohokrát aj predstavujú jasnejšie a zrozumiteľnejšie zhrnutie obsahu a cieľov regulácie než zvyšná časť legislatívneho materiálu.

Na národnej úrovni, doložka vybraných je povinnou prílohou každého návrhu zákona predkladaného vládou, poslancami Národnej rady SR či výbormi Národnej rady SR. Podľa § 7 ods. 3 zákona o tvorbe právnych predpisov doložka vybraných vplyvov obsahuje predpokladané návrhy právneho predpisu, a to najmä:

- a) vplyvy na rozpočet verejnej správy,
- b) vplyvy na manželstvo, rodičovstvo, rodinu a deti,
- c) vplyvy na podnikateľské prostredie vrátane ich vyčíslenia,
- d) sociálne vplyvy,
- e) vplyvy na životné prostredie,
- f) vplyvy na informatizáciu spoločnosti,
- g) vplyvy na služby verejnej správy pre občana.

Pri vládnych návrhoch sa v prípade identifikovania pozitívneho alebo negatívneho vplyvu (alebo pozitívneho a negatívneho vplyvu zároveň) legislatívneho návrhu na niektorú z vyššie vymenovaných oblastí vplyvov vypracovávajú aj podrobnejšie analýzy vplyvov v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov.

Analogicky k pravidlám nastaveným pri prijímaní právnych predpisov na národnej úrovni opísaných vyššie sa navrhuje, aby aj v prípade prijímania právnych predpisov na úrovni územnej samosprávy (najmä, ak nielen iba všeobecne záväzných nariadení) sa vypracovávali:

- a) doložka vybraných vplyvov,
- b) analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, ak v doložke vybraných vplyvov je identifikovaný pozitívny alebo negatívny vplyv na podnikateľské prostredie.

Na úrovni samosprávy, doložka vybraných vplyvov pre všeobecne záväzné nariadenia sa navrhuje tak, aby po formálnej a obsahovej stránke sa v čo najväčšej miere zhodovala s doložkou vybraných vplyvov pre materiály predkladané na národnej úrovni, samozrejme za predpokladu, že je to vhodné a účelné pre potreby územnej samosprávy. S cieľom unifikácie

vzorov má doložka vybraných vplyvov pre všeobecne záväzné nariadenia obsahovať tieto položky:

- základné údaje (názov materiálu, predkladateľ a vypracovateľ, typ materiálu, predpokladaný termín vyvesenia na úradnej tabuli),
- definovanie problému,
- ciele a výsledný stav,
- dotknuté subjekty,
- vplyvy (pozitívne, negatívne, žiadne)
- poznámky.

Vzor doložky vybraných vplyvov pre všeobecne záväzné nariadenia je súčasťou tejto metodiky v poslednej kapitole.

Ako bolo už vyššie naznačené, okrem vypracovania doložky vybraných vplyvov sa navrhuje vypracovať aj analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie, ktorá sa však má vypracovať len v prípade, ak v doložke vybraných vplyvov je identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Tento vplyv môže byť pozitívny alebo negatívny.

Vzor analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie je súčasťou tejto metodiky v poslednej kapitole.

3) Jednotné legislatívne pravidlá pre samosprávu

Na úrovni územnej samosprávy sú všeobecne záväzné nariadenia obcí, miest a v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislava a v meste Košice aj mestských častí (ďalej aj ako skratka „VZN“) neodmysliteľnou súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky. Nariadenie je charakterizované ako normatívny právny akt vydaný (obecným) zastupiteľstvom, ktorého obsah je záväzný pre všetky fyzické alebo právnické osoby trvalo alebo prechodne sa zdržiavajúce na danom katastrálnom území obce alebo vyššieho územného celku. Je rozdiel, či obec alebo vyšší územný celok prijíma VZN:

- a) na základe originálnej právomoci podľa čl. 68 Ústavy SR, t. j. vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu, alebo
- b) na základe prenesenej (zákonom delegovanej) štátnej správy podľa čl. 71 ods. 2 Ústavy SR, t. j. pri výkone štátnej správy v rámci svojej územnej pôsobnosti na základe splnomocnenia v zákone a v jeho medziach.

V prvom prípade je podmienkou iba to, aby nariadenie vydané v rámci originálnej právomoci nebolo v rozpore s Ústavou SR, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada SR a ktoré boli ratifikované a vyhlásené zákonom ustanoveným spôsobom.

Ak obec alebo vyšší územný celok vystupuje v pozícii subjektu, ktorý realizuje prenesenú (delegovanú) štátnu správu, vzťahujú sa na ňu rovnaké pravidlá ako pre štátne orgány. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Také všeobecne záväzné nariadenie nesmie byť

v rozpore nielen s Ústavou SR, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada SR a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom ako v prvom prípade, ale navyše nesmie byť v rozpore ani s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Pri vydávaní nariadení v oboch prípadoch zaznieva zo strany odbornej verejnosti častokrát kritika na nízku kvalitu VZN, časté zachádzanie nad rámec daný ústavou a zákonmi, čo sa následne premieta do množstva podaných protestov prokurátorov. Tieto protesty prokurátorov majú spoločnú črtu spočívajúcu v tom, že sa vytýka obci prekročenie jej právomoci, ktorá je limitované príslušnými právnymi predpismi. Ako dôvod podania protestu prokurátora možno uviesť, že obce napr. preberajú ustanovenia zákona do VZN, nanovo definujú pojmy, upravujú skutočnosti, ktoré nemajú byť predmetom úpravy VZN a pod. Argument obcí a VÚC spočíva v tom, že sa snaží občanovi čo najviac priblížiť a vysvetliť problematiku, ktorá oprávňuje obec vydať VZN v jej pôsobnosti, preto do VZN dáva niektoré pojmy.

Ako vyššie načrtnuté praktické skúsenosti naznačujú, problémom je absencia jednotných všeobecne záväzných pravidiel a požiadaviek na „dobré“ VZN. Ak štát formuluje požiadavky na „dobré“ zákony (v zákone o tvorbe právnych predpisov, legislatívnych pravidlách vlády, legislatívnych pravidlách tvorby zákonov), mal by analogicky formulovať podobné požiadavky aj na ostatné súčasti právneho poriadku, nevynímajúc všeobecne záväzné nariadenia. Každá obec či vyšší územný celok sa snaží vytvoriť správne VZN s úmyslom vyhnúť sa dozoru prokurátora vo forme podaného protestu, avšak strohosť právnej úpravy v tejto oblasti obsiahnutej v zákone o obecnom zriadení a neexistencia jednotných legislatívnych pravidiel tieto snahy marí. Jedným z dôvodov nekvalitnej právotvorby na úrovni územnej samosprávy je nedostatočné vymedzenie nárokov (štandardov) očakávaných od právnych predpisov prijímaných na úrovni obcí a vyšších územných celkov. Pri tvorbe právnych predpisov musia byť vymedzené jednoznačné kritériá, voči ktorým má byť konkrétny právny predpis porovnávaný, aby bolo možné zhodnotiť, či došlo k (ne)naplneniu kvalitatívnych požiadaviek na „dobrý“ právny predpis.

Riešením tohto problému by aspoň na úvod mohla byť legislatívna zmena, ktorou by sa pravidlá tvorby právnych predpisov vymedzených v prvej časti zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov aplikovali aj na tvorbu všeobecne záväzného nariadenia obce. Konkrétne by sa jednalo o § 2 až 6 zákona o tvorbe právnych predpisov, ktoré by sa primerane vzťahovali na právne predpisy na komunálnej úrovni:

§ 2 – cieľ tvorby právnych predpisov a vyváženosť právneho poriadku,

§ 3 – jazyk právneho predpisu,

§ 4 – obsah právneho predpisu,

§ 5 – systematika členenia právneho predpisu,

§ 6 – novelizácia právneho predpisu.

Rozšírenie pôsobnosti zákona o tvorbe právnych predpisov v § 1 aj na právne predpisy na úrovni obcí a vyšších územných celkov sa vykoná prvý krok na skvalitnenie normotvorby a je základom, resp. prínosom pri formulácii konkrétnych legislatívnych pravidiel na komunálnej úrovni.

V legislatívnom návrhu, ktorý je súčasťou tejto metodiky, je zapracované rozšírenie pôsobnosti zákona o tvorbe právnych predpisov na právne predpisy prijímané na úrovni územnej samosprávy. Konkrétne legislatívne pravidlá pre územnú samosprávu nie sú prílohou tejto metodiky, keďže presahujú jej rozsah; zdôrazňuje sa však potreba ich prijatia.

5 Návrh riešení in concreto

V tejto kapitole sa pozornosť zameriava na vypracovanie konkrétneho legislatívneho návrhu reflektujúceho vyššie načrtnuté návrhy riešenia in abstracto a ďalšie vzorové šablóny. Konkrétne sa v nasledovných častiach nachádza:

a) legislatívny návrh – jeho obsahom je úprava:

- zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, ktorou sa zriadi Rada podnikateľov a určia sa náležitosti všeobecne záväzného nariadenia (doložka vybraných vplyvov)
- zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov, ktorou sa určia náležitosti všeobecne záväzného nariadenia (doložka vybraných vplyvov)
- zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorou sa vybrané ustanovenia prvej časti zákona - Tvorba právnych predpisov vzťahujú na tvorbu všeobecne záväzných nariadení, čím sa vytvorí základný rámec a právny základ pre podrobnejšiu úpravu jednotných legislatívnych pravidiel na komunálnej úrovni

b) štatút Rady podnikateľov,

c) doložka vybraných vplyvov,

d) analýza vplyvov na podnikateľské prostredie,

e) podnety podnikateľského subjektu k pripravovanému materiálu a návrh riešenia,

f) záznam z konzultácií s podnikateľskými subjektmi.

Všetky vyššie uvedené dokumenty sú v podobe príloh (č. 1 až 6) pripojené k tejto metodike.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

IX. volebné obdobie

Návrh

ZÁKON

z ... 2023,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 401/1990 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 96/1991 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 130/1991 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 421/1991 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 500/1991 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 11/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 295/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 43/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 252/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z., zákona č. 229/1997 Z. z., zákona č. 225/1998 Z. z., zákona č. 233/1998 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 185/1999 Z. z., zákona č. 389/1999 Z. z., zákona č. 6/2001 Z. z., zákona č. 453/2001 Z. z., zákona č. 205/2002 Z. z., zákona č. 515/2003 Z. z., zákona č. 369/2004 Z. z., zákona č. 535/2004 Z. z., zákona č. 583/2004 Z. z., zákona č. 615/2004 Z. z., zákona č. 757/2004 Z. z., zákona č. 171/2005 Z. z., zákona č. 628/2005 Z. z., zákona č. 267/2006 Z. z., uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 616/2006 Z. z., zákona č. 330/2007 Z. z., zákona č. 334/2007 Z. z., zákona č. 335/2007 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 205/2008 Z. z., zákona č. 384/2008 Z. z., zákona č. 445/2008 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 511/2009 Z. z., zákona č. 102/2010 Z. z., zákona č. 204/2011 Z. z., zákona č. 361/2012 Z. z.,

zákona č. 160/2014 Z. z., zákona č. 180/2014 Z. z., uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 239/2014 Z. z., zákona č. 125/2015 Z. z., zákona č. 447/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 131/2017 Z. z., zákona č. 70/2018 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona č. 5/2019 Z. z., zákona č. 413/2019 Z. z., zákona č. 73/2020 Z. z., zákona č. 338/2020 Z. z., zákona č. 345/2020 Z. z., zákona č. 488/2021 Z. z., zákona č. 512/2021 Z. z. a zákona č. 42/2022 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 6 sa za odsek 2 vkladá nový odsek 3, ktorý znie:

„3. Návrh nariadenia obsahuje jeho paragrafové znenie a dôvodovú správu. Dôvodová správa musí obsahovať aj doložku vybraných vplyvov^{8aa)}.

Poznámka pod čiarou k odkazu 8aa znie:

„^{8aa)} § 7 ods. 3 zákona č. 400/2015 o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

Doterajšie odseky 3 až 10 sa označujú ako odseky 4 až 11.

Odôvodnenie:

Navrhovanou právnou úpravou sa primerane rozširuje pôsobnosť zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tvorbe právnych predpisov“) i na tvorbu všeobecne záväzného nariadenia, čím sa odstraňuje častokrát kritizovaná strohosť právnej úpravy v tejto oblasti obsiahnutej v zákone Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“).

Na úrovni územnej samosprávy, na rozdiel od vyšších stupňov hierarchicky vybudovaného právneho systému, kvalita normotvorby často kríva, pričom za jeden z hlavných dôvodov sa považuje nedostatočné vymedzenie nárokov očakávaných od právnych predpisov prijímaných na úrovni obcí. Určuje sa, aby návrh nariadenia obsahoval jednak paragrafové znenie, ale súčasne aj dôvody vedúce k prijatiu zmeny nariadenia, pričom súčasťou tohto odôvodnenia má byť aj doložka vybraných vplyvov, t. j.

- a) vplyv na rozpočet verejnej správy,
- b) vplyv na manželstvo, rodičovstvo, rodinu a deti,
- c) vplyvy na podnikateľské prostredie vrátane ich vyčíslenia,
- d) sociálne vplyvy,
- e) vplyvy na životné prostredie,
- f) vplyvy na informatizáciu spoločnosti,
- g) vplyvy na služby verejnej správy pre občana.

2. V § 10 ods. 2 sa za slovo „seniorov“ vkladá čiarka a slová „radu podnikateľov“.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa, aby v zákone o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov bola uvedená možnosť obecného zastupiteľstva vytvoriť radu podnikateľov. Dôvodom takejto skutočnosti je fakt, že normotvorba obce a celkové aktivity obce vo veľkej miere vplyvajú najmä na podnikateľov, ktorí vytvárajú pracovné miesta v obci či zamestnávajú obyvateľov obce. Zámerom je, aby rada podnikateľov konzultovala s vedením obce najmä návrhy všeobecne záväzných nariadení majúcich vplyv na podnikateľské prostredie, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce majúcu vplyv na podnikateľské prostredie, zmenu územného plánu majúcu vplyv na podnikateľské prostredie, plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja v častiach, v ktorých má vplyv na podnikateľské prostredie, memorandá o spolupráci majúce vplyv na podnikateľské prostredie v obci a pod.

Rešpektujúc systematiku zákona o obecnom zriadení má byť zriadenie rady podnikateľov dobrovoľné, rovnako ako je to v prípade obecnej rady, komisie, obecného mládežníckeho parlamentu či rady seniorov. Podrobnosti o postavení, pôsobnosti, právach či povinnostiach určí štatút rady podnikateľov.

Čl. II

Zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení zákona č. 445/2001 Z. z., zákona č. 553/2003 Z. z., zákona č. 369/2004 Z. z., zákona č. 583/2004 Z. z., zákona č. 615/2004 Z. z., zákona č. 628/2005 Z. z., zákona č. 16/2006 Z. z., zákona č. 330/2007 Z. z., zákona č. 334/2007 Z. z., zákona č. 335/2007 Z. z., zákona č. 384/2008 Z. z., zákona č. 445/2008 Z. z., zákona č. 361/2012 Z. z., zákona č. 32/2015 Z. z., zákona č. 61/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 69/2017 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona č. 73/2020 Z. z., zákona č. 345/202 Z. z., zákona č. 195/2023 Z. z. a zákona č. 205/2023 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

V § 8 sa za odsek 2 vkladá nový odsek 3, ktorý znie:

„3. Návrh nariadenia obsahuje jeho paragrafové znenie a dôvodovú správu. Dôvodová správa musí obsahovať aj doložku vybraných vplyvov^{9a)}.

Poznámka pod čiarou k odkazu 9a znie:

„^{9a)} § 7 ods. 3 zákona č. 400/2015 o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

Doterajšie odseky 3 až 11 sa označujú ako odseky 4 až 12.

Odôvodnenie:

Analogicky ako v Čl. I tohto legislatívneho návrhu sa aj v Čl. II - zákone o samosprávnych krajoch navrhuje, aby návrhy všeobecne záväzných nariadení predkladané zastupiteľstvu samosprávneho kraja obsahovali paragrafové znenie a odôvodnenie, pričom súčasťou odôvodnenia je aj doložka vybraných vplyvov.

Čl. III

Zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 310/2016 Z. z., zákona č. 217/2018 Z. z., zákona č. 134/2020 Z. z., zákona č. 198/2020 Z. z., zákona č. 423/2020 Z. z. a zákona č. 133/2023 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

§ 1 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Ustanovenia § 2 až 6 a § 7 ods. 3 sa primerane vzťahujú na tvorbu všeobecne záväzných nariadení obcí a všeobecne záväzných nariadení vyšších územných celkov.“.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa, aby sa pravidla tvorby právnych predpisov vymedzených v prvej časti zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov aplikovali aj na tvorbu všeobecne záväzného nariadenia obce a všeobecne záväzného nariadenia vyšších územných celkov. Konkrétne by sa jednalo o § 2 až 6 a § 7 ods. 3 zákona o tvorbe právnych predpisov, ktoré by sa primerane vzťahovali na právne predpisy na komunálnej úrovni:

§ 2 – cieľ tvorby právnych predpisov a vyváženosť právneho poriadku,

§ 3 – jazyk právneho predpisu,

§ 4 – obsah právneho predpisu,

§ 5 – systematika členenia právneho predpisu,

§ 6 – novelizácia právneho predpisu,

§ 7 ods. 3 – doložka vybraných vplyvov.

Rozšírenie pôsobnosti zákona o tvorbe právnych predpisov v § 1 aj na právne predpisy na úrovni obcí a vyšších územných celkov sa vykoná prvý krok na skvalitnenie normotvorby a je základom, resp. prínosom pri formulácii konkrétnych legislatívnych pravidiel na komunálnej úrovni.

Štatút Rady podnikateľov mesta

(doplniť názov konkrétneho mesta)

Mestské zastupiteľstvo v (doplniť názov konkrétneho mesta) podľa § 11 ods. 4 písm. r) zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov schvaľuje tento Štatút Rady podnikateľov mesta (doplniť názov konkrétneho mesta).

Článok I.

ÚVODNÉ USTANOVENIA

Štatút Rady podnikateľov mesta (doplniť názov konkrétneho mesta) vymedzuje ciele a úlohy, upravuje postavenie a pôsobnosť, určuje práva a povinnosti členov Rady podnikateľov mesta (doplniť názov konkrétneho mesta) (ďalej len „Rada“). Rada nemá právnu subjektivitu.

Článok II.

POSTAVENIE RADY

Rada je stálym poradným a iniciatívnym orgánom Mestského zastupiteľstva v (doplniť názov konkrétneho mesta) pri riešení úloh súvisiacich s výkonom samosprávy obce, najmä v oblasti otázok súvisiacich so súkromným sektorom a podnikateľským prostredím.

Článok III.

ČINNOSŤ RADY

1. Rada je orgánom, ktorý prezentuje a presadzuje záujmy súkromného sektora na území mesta a navrhuje opatrenia v oblasti politík realizovaných mestom, ktoré sa dotýkajú podnikateľského prostredia.
2. Rada spracúva návrhy, vypracúva a podporuje projekty na presadzovanie verejnoprospešných záujmov.
3. Rada prerokúva, pripomienkuje a iniciuje vypracovávanie materiálov v samosprávnej pôsobnosti mesta týkajúce sa podnikateľského prostredia a vyjadruje sa k plneniu opatrení vyplývajúcich zo schválených koncepcií mesta.
4. Rada podporuje angažovanosť mesta pre skvalitneniu verejného priestoru.
5. Rada spolupracuje s primátorom mesta, mestským zastupiteľstvom, občianskymi združeniami a spoločenskými organizáciami ako aj s ďalšími fyzickými osobami a právnickými osobami, ktoré sa vo svojej činnosti zameriavajú na presadzovanie záujmov pre rozvoj občianskej spoločnosti.

6. Najmenej jeden člen Rady sa zúčastňuje na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v.... (doplniť názov konkrétneho mesta).
7. Rada plní aj ďalšie úlohy podľa potreby v súlade s jej postavením.

Článok IV.

ČLENSTVO A ZLOŽENIE RADY

1. Členstvo v Rade je dobrovoľné a bezplatné.
2. Členom Rady sa môže stať právnická osoba, ktorá prevádzkuje podnik na území mesta alebo má sídlo alebo miesto podnikania na území mesta.
3. Tajomníkom Rady je zástupca primátora. Tajomník nie je členom Rady a nemá hlasovacie právo.
4. Členstvo člena Rady zaniká:
 - a) písomným vzdaním sa členstva doručeného primátorovi mesta; v takomto prípade členstvo v Rade zaniká nasledujúci deň po doručení písomného oznámenia o vzdaní sa členstva,
 - b) odvolaním, z dôvodu trikrát po sebe sa opakujúcej neúčasti na zasadnutí Rady bez riadneho ospravedlnenia,
 - c) právoplatným odsúdením člena Rady za úmyselný trestný čin,
 - d) smrťou alebo vyhlásením člena Rady za mŕtveho.

Článok VI.

ORGÁNY RADY

1. Predseda Rady:
 - a) zastupuje Radu navonok,
 - b) riadi Radu a zodpovedá za jej činnosť primátorovi,
 - c) zvoláva a vedie zasadnutia Rady,
 - d) navrhuje program zasadnutia Rady, navrhuje závery zo zasadnutia a schvaľuje zápisnicu zo zasadnutia Rady,
 - e) predkladá Rade návrhy a odporúčania,
 - f) rozhoduje o prizvaní odborníkov na zasadnutie Rady.
2. Podpredseda Rady zastupuje predsedu Rady počas jeho neprítomnosti v rozsahu práv a povinností, ktorými ho predseda Rady poverí. Predseda môže v prípade neprítomnosti podpredsedu Rady poveriť svojím zastupovaním aj iného člena Rady.
3. Členovia rady:
 - a) zúčastňujú sa zasadnutí Rady,
 - b) schvaľujú program a uznesenie zasadnutia Rady,
 - c) vyjadrujú sa k predkladaným materiálom,

- d) predkladajú návrhy, stanoviská a odporúčania,
 - e) hlasujú o predkladaných návrhoch, odporúčaniach a stanoviskách.
4. Tajomník Rady:
- a) administratívne a organizačne zabezpečuje prípravu a zasadnutie Rady,
 - b) zúčastňuje sa zasadnutia Rady bez hlasovacieho práva,
 - c) zabezpečuje vyhotovenie zápisnice a uznesení,
 - d) informuje o plnení uznesení,
 - e) spravuje a archivuje písomnú dokumentáciu,
 - f) plní aj ďalšie úlohy súvisiace s činnosťou Rady a úlohy podľa pokynov predsedu Rady.

Článok VII.

ZASADNUTIE RADY

1. Rada sa schádza podľa potreby, spravidla trikrát do roka na základe rozhodnutia jej predsedu alebo na základe písomnej žiadosti najmenej jednej tretiny jej členov. V prípade písomnej žiadosti členov zvolá predseda zasadnutie Rady najneskôr do 15 dní od doručenia písomnej žiadosti, ktorá sa doručuje tajomníkovi Rady.
2. Rada môže zasadať a uznávať sa, ak je na zasadnutí prítomná nadpolovičná väčšina všetkých jej členov.
3. Zasadnutia Rady sú neverejné, ak Rada nerozhodne inak.
4. Uznesenie Rady sa prijíma nadpolovičnou väčšinou prítomných členov Rady a v prípade rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu Rady.
5. Zo zasadnutia Rady vyhotovuje tajomník Rady zápisnicu, ktorú podpisuje predseda Rady. Zápisnica sa zverejňuje na webovom sídle mesta ... (doplniť názov konkrétneho mesta).

Článok VIII.

FINANCOVANIE ČINNOSTI RADY

1. Finančné prostriedky na činnosť Rady môžu byť každoročne vyčleňované z rozpočtu mesta (doplniť názov konkrétneho mesta).
2. Rada môže získavať finančné prostriedky na svoju činnosť aj z iných zdrojov mimo rozpočtu mesta (doplniť názov konkrétneho mesta), najmä zo sponzorských darov.
3. Hospodárenie s finančnými prostriedkami podľa 1. bodu tohto článku podlieha finančnej kontrole v zmysle zákona č 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Článok IX.

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Tento štatút bol dňa XX.XX.XXXX schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v
(doplniť názov konkrétneho mesta) č.

predseda Rady podnikateľov

primátor mesta

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Predkladateľ a vypracovateľ	
Typ materiálu	☐ všeobecne záväzné nariadenie ☐ iné
Predpokladaný termín vyvesenia na úradnej tabuli	

2. Definovanie problému			
<i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť). Napr. výstavbou nových rodinných domov vznikla v obci nová časť, ktorá nemá pomenovanie</i>			
3. Ciele a výsledný stav			
<i>Uveďte hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému). Napr. určiť nové názvy ulíc</i>			
4. Dotknuté subjekty			
<i>Uveďte subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo: Napr. vlastníci nových rodinných domov</i>			
5. Vybrané vplyvy materiálu			
Vplyvy na rozpočet verejnej správy v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na podnikateľské prostredie	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Sociálne vplyvy (napr. vplyvy na hospodárenie domácností, vplyvy na zamestnanosť, rovnosť príležitostí, prístup k tovarom a službám, sociálna inklúzia)	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie (napr. vplyv na ovzdušie, vodu, pôdu, chránené územie)	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti (napr. elektronické	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne

služby verejnej správy, informačný systém verejnej správy)	
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana (napr. vytvorenie alebo zmena existujúcej služby verejnej správy, vznik nových nákladov)	☐ Pozitívne ☐ Žiadne ☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo, rodinu a deti (napr. vplyv na rodinné prostredie, výchovu detí, disponibilný príjem domácností viacdetských rodín)	☐ Pozitívne ☐ Žiadne ☐ Negatívne

6. Poznámky

V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom.

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu:

Predkladateľ:

Vplyv regulácie

1. Súhrnná tabuľka významnosti nákladov regulácie a iných vplyvov

Tabuľka č. 1:

Úroveň významnosti vplyvov regulácie na podnikateľské prostredie a Návrh spôsobu zníženia vplyvu .

TYP VPLYVU	Náklady zvýšenie/zníženie	Úroveň vplyvu*	Návrh spôsobu zníženia vplyvu
Priame finančné náklady			
Nepriame finančné náklady			
Administratívne náklady			
Iné vplyvy			

**1-mierny význam – návrh je možné prijať bez výraznejších zmien*

2-stredný význam – pred prijatím je potrebné konzultovať navrhnuté zmeny

3-výrazný význam – pred prijatím je nevyhnutné konzultovať a zapracovať výrazné zmeny

Obsah úrovní si definuje samospráva podľa individuálnych kritérií.

Priame finančné náklady sú dane, odvody, clá a poplatky (napr. poplatok za žiadosť o predĺženie platnosti stavebného povolenia, poplatok za vydanie potvrdenia, a pod.) Medzi poplatky nepatria pokuty.

Nepriame finančné náklady sú náklady, ktoré musí podnikateľ vynaložiť na účely zabezpečenia súladu výrobku, služieb, interných procesov, vybavenia prevádzky s požiadavkami regulácie (*napr. náklady na vybavenie prevádzky elektronickou registračnou pokladňou, náklady na školenie, na získanie potrebných vedomostí nevyhnutných na dosiahnutie určitého diplomu alebo osvedčenia a iné*). Patria sem aj, príplatky k mzde, príspevky zamestnancom, cestovné náhrady, stravné a pod.

Administratívne náklady - ide o nákladové vyjadrenie času, ktorý strávi podnikateľ, resp. jeho zamestnanci realizáciou konkrétnych činností v súvislosti s dodržiavaním regulačných povinností resp. pri plnení informačnej povinnosti. Patria sem aj administratívne náklady súvisiace so samotným oboznámením sa s novou reguláciou a jej implementáciou.

Iné vplyvy – *napr. zvýšenie sankcií, pokút, prípadne iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál a nemožno ich priradiť k predchádzajúcim nákladom.*

2. Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými a inými dotknutými subjektmi pred hlasovaním obecného (mestského, miestneho) zastupiteľstva

Alternatívne namiesto vyplňania tohto bodu sa môže uviesť ako samostatná príloha tejto analýzy **Záznam z konzultácií**, musí však obsahovať všetky tieto požadované informácie:

- či a akou formou sa k predkladanému materiálu konali konzultácie s podnikateľskými subjektmi
- link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené
- zdôvodnenie výberu formy, vrátane údajov o spôsobe oslovenia dotknutých subjektov
- trvanie konzultácií (od – do) a prípadné termín/y stretnutí
- zoznam konzultujúcich subjektov
- hlavné body konzultácií a ich závery
- zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov
- zoznam navrhnutých opatrení na zníženie nákladov regulácií na PP od konzultujúcich subjektov (uved'te konkrétne), ktoré neboli akceptované a dôvod ich neakceptovania.

3. Iné:

Koľko podnikateľských subjektov pôsobí na danom území, ktorých daná regulácia ovplyvňuje?

Ovplyvňuje regulácia malé a stredné podniky?

Dochádza k sprisňovaniu požiadaviek pre výkon podnikania v danom regióne?

Uved'te ďalšie poznámky, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcej časti.

Podnety podnikateľského subjektu k pripravovanému materiálu a návrh riešenia

Podnikateľský subjekt:	
Názov materiálu:	
Zadefinovanie problému:	
Pripomienka /podnet:	
Úroveň vplyvu:	
Návrh riešenia:	
Odôvodnenie:	
Vyjadrenie zastupiteľstva k podnetu – zapracoval/nezapracoval:	
Odôvodnenie zastupiteľstva k predchádzajúcemu bodu:	

V , dňa

.....

predseda

Záznam z konzultácií s podnikateľskými subjektmi

Termín/termíny konania konzultácií, trvanie konzultácií
Forma konzultácií (verejné konzultácie – informácia o možnosti zapojenia sa do konzultácií uverejnená na webe navrhovateľa; cielené konzultácie – cielené oslovenie konkrétnych subjektov/podnikateľských zväzov a združení; online stretnutie, osobné stretnutie, pracovná skupina a pod.) a zdôvodnenie výberu formy konzultácií
Spôsob oslovenia dotknutých subjektov (uverejnenie oznamu o začatí konzultácií, email, pozvánka na online/osobné stretnutie)
Link na webovú stránku, kde bol uverejnený oznam o začatí konzultácií
Zoznam oslovených a zúčastnených podnikateľských subjektov; prípadne počet subjektov, ktoré združuje Rada podnikateľov
Hlavné body konzultácií a ich závery
Zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov, ako aj návrhy od konzultujúcich subjektov na zníženie nákladov regulácií na PP – ktoré boli akceptované
Zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov, ako aj návrhy od konzultujúcich subjektov na zníženie nákladov regulácií na PP – ktoré neboli predkladateľom akceptované a dôvod neakceptovania

Riešitelia:

Ing. Martin Lidaj

JUDr. Mgr. Tomáš Mészáros, PhD.

JUDr. Petra Zvalová